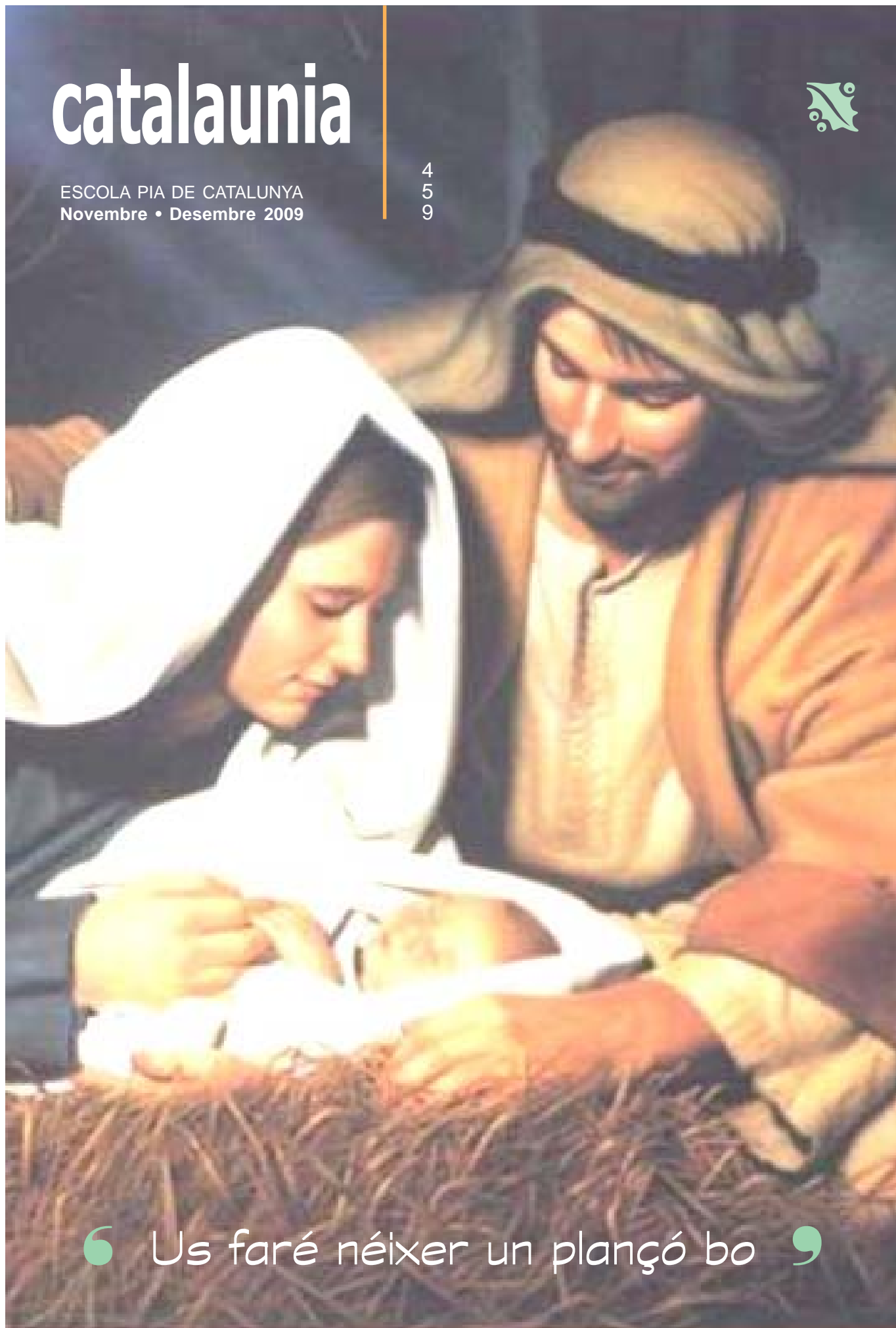

catalaunia

ESCOLA PIA DE CATALUNYA
Novembre • Desembre 2009

4
5
9

“ Us faré néixer un plançó bo ”

2009

Carta de Nadal

Jaume Pallarolas
&

Josep M. Rierola
Francesc d'A. Gutiérrez
Víctor Filella
Enric Canet

A tots els religiosos, laïques i laics de les comunitats escolàpies de la Província de Catalunya, de la Viceprovíncia de les Califòrnies, de la Viceprovíncia del Senegal

Benvolguts germans,

En posar-nos a escriure la carta de Nadal hem recordat que l'any passat començàvem amb la paraula «crisi». Enguany potser hauríem de començar dient que vivim una era de «confusió» i «vulnerabilitat».

Vagues de fam, segrestos, premis de la pau pels qui fan la guerra, cimeres mundials amb pocs resultats, manifestacions sindicals per mirar d'evitar la precarietat, reivindicacions de dignitat de tot un poble, consultes populars no vinculants però que relliguen i solidaritzen, conflictes entre lleis, consciències i moral, drets no sempre tinguts com a drets universals, llumenetes sense logos que explicitin gaire res, diversitats, varietats, diferències, en tot i per tot. Aquesta relació tret de les primeres planes dels diaris de Catalunya ben segur s'assembla molt a la que podríem fer des de Cuba, les Califòrnies o el Senegal.

Hi ha qui diu que vivim en l'era de la confusió. Cada cop està més desdibuixada la frontera entre veritat i engany. La ficció és més

creïble. I és aquí quan la paraula «déu» se'ns queda cada vegada més fluixa al llavis, però cada cop se'ns pot fer més real en el germà. Encara que les llumenetes no representin res figurativament, és ara, avui, que el Nadal té més sen-

tit, quan la seva llum per a nosaltres ens és la llum de Bet-Lèhem, la casa del pa.

Aquesta època de confusió ens pot portar desconcert. Els grans no hem de viure amb la frisança que se'ns escapa la vida, sinó amb la serenor de seguir lliurant-la als altres pel seguiment de Crist, amb convenciment, amb coherència i fidelitat. Els joves hem de viure l'oportunitat que ens dóna el moment present de construir un home nou a imatge de Crist. No tenim cap solució global a la crisi Però no existeix cap alternativa que ens eximeixi de les responsabilitats personals; sí que tenim a la mà la nostra vida de cada dia per, en cada instant, trobar-nos amb Crist present en el germà: això és Nadal.

Sortir de la crisi només ho farem creant esperança: l'esperança no és un pas endavant, no és una il·lusió, una quimera, una imaginació, ni una fantasia. L'esperança no és una paraula buida, no és un recurs fàcil, una possibilitat, un ressort de la psicologia humana que hom pot utilitzar o no. L'Esperança és una virtut, una força

LOS ANGELES ☒ YAUNDE ☒ MOIÀ ☒ GUSSOUYE ☒ GUANABACOA ☒ DAKAR
☒ MATARÓ ☒ INSENADA ☒ SOKONE ☒ TIJUANA ☒ BARCELONA ☒
ROMA ☒ MÉXICO ☒ ST. ADRIÀ ☒ VIENA ☒ PARIS ☒ MONTBUI ☒ SABADIELL

provinent de l'Esperit, un do de Déu que se'ns dóna per viure amb plenitud. És amb esperança ferma i compromís que podem desmentir la vulnerabilitat actual.

Vivim temps difícils: si abaixem el cap no veurem l'horitzó. El darrer Capítol General, en el seu eslògan, ens ha ofert un bon repte per viure i crear esperança: Atrevim-nos a educar. Gosem educar, siguem intrèpids, mirem d'aconseguir el creixement de la persona, la creació de cultura, l'arrelament de la fe en l'atenció a infants, joves, grans, dels països i nousvinguts.

Aquesta és la nostra millor manera de festejar el Nadal: «... i li presentarem el seu homenatge» (Mateu 2,11). «L'adoraren» com tradueixen d'altres: perquè Ell és l'Únic que ens cal homenatjar i adorar, al Crist en cada un dels homes i dones que ens envolten, acollint-los, deixant-nos acollir i vivint en comunitat.

Germans, que el Nou Nat sigui per a tots nosaltres la pau, l'esperança i la confiança que ens vénen del cel i que omplen tots els homes i dones que estima el Senyor.

Que tinguem tots un **Bon Nadal!**

EP cat

Per desvetllar
la pregària

90

Josep A. Miró

Richard Rolle

El segle XIV a Europa va ser un temps de místics, essent el primer cronològicament el nostre Ramon Llull. Van sorgir en diferents indrets geogràfics. Les escoles més conegudes són la renana i la flamenca. També a les Illes Britàniques hi hagué un bon grup de místics: Richard Rolle, Walter Hilton, Juliana de Norwich i l'autor de «El núvol del no-saber». Rolle és el més antic i, avui, el menys conegut. Va nèixer vers el 1300 i morí l'any 1349. Fou ermità i dels primers d'escriure en anglès. Es conserven d'ell molts manuscrits, en anglès i en llatí. Característica seva és assenyalar els efectes psicossomàtics de la contemplació. Diu que els que estimen Déu n'experimenten foc, calor, música, dolcesa i joia en tota la seva persona. L'obra més coneguda d'ell du per títol «Foc d'amor». Hi llegim aquesta pregària:

Tot el que desitjo ho trobo en Tu, oh Crist!

No veig pas què podria buscar fora de Tu.

La joia i la dolcesa que Tu ens has donat és increada encara que per a nèixer en el nostre cor es faci nova cada dia.

Tu ets la nostra veu i l'objecte del nostre amor.

És a Tu a qui nosaltres invoquem i preguem.

És a Tu a qui nosaltres rebem de Tu mateix.

Quin altra tresor tenim en la nostra ànima si no és la teva presència?

Des del dia que vas atreure el meu cor vers Tu,
quan tot el meu pensament es va orientar cap al teu amor,
Tu has esdevingut la meva única tendresa,
el meu suport, la meva felicitat, la meva joia
i, per a la meva ànima i el meu esperit,
la música harmoniosa i suau del cant de l'amor.

Des que m'he inflammat de l'amor etern,
des que he escoltat el cant d'aquest amor,
tot desig carnal s'ha apaivagat en mi
i la desolació de la meva ànima s'ha canviat en melodia.
Sí, jo he estat deslliurat de la tristesa
i la immutable Trinitat m'ha acollit com un petitó
sota la seva tutela.

família escolàpia

Una bona trobada reeixida

Sí, una trobada ben reeixida fou la de la Família Escolàpia a Tàrrrega, el dissabte 29 de novembre passat. Començant per l'assistència, prou nombrosa, i continuant pel dia, que fou excel·lent per concloure l'estiuet de Sant Martí, tot va anar com una seda.

Força coses han millorat en l'edifici i les instal·lacions d'aquesta escola que celebrava amb goig els seus 125 primers anys.

El director, Jaume Ars, ja tenia previst que tot funcionaria bé; però va tenir la gentilesa de venir a comprovar-ho personal-

ment i de donar la benvinguda als visitants.

Després del cafetonet, tothom a la

sala d'actes. El P. Provincial va presentar el director, que amb brevetat ens va informar sobre la vida de l'escola, que no pot acceptar

tots els alumnes que demanen una plaça.

Tot seguit, el P. Joan Florensa, com a historiador de la Província, ens va posar al corrent dels aspectes més rellevants de la història passada de l'Escola Pia en aquella ciutat, amb el bon encert de sempre.

Després, es projectà un vídeo produït per l'ESCAC que presenta la diversitat de l'Escola Pia catalana, avui, amb intervencions adequades de diferents persones, alumnes, professors, pares, el P. Provincial, personal de les Fundacions vinculades, etc.

Un cop acabat el vídeo i un breu diàleg amb el P. Provincial, la invitació era anar a l'església. Alguns, però, van aprofitar el poc temps per fer una ràpida visita a l'edifici, en especial a les darreres obres als antics espais de l'internat i de les golfes, que l'Ajuntament ha condicionat com a lloc per a estades i pernoctacions.

A continuació, ja tothom a la nostra església de la Mercè, va tenir lloc una pregària mariana, tranquil·la i variada, que va agradar a tothom.

Un bon dinar al menjador de l'escola, ben servit i participat, va posar fi a la trobada i ens va permetre acabar de saludar familiars i companys, tots molt ben avinguts.

Tots ens emportàrem, com a agradable record de la trobada, un llibre i una ampolla d'oli de la comarca, que és de molt bona qualitat, junt amb una bonica planta, tot plegat obsequi de l'escola.

Els qui no hi van poder venir no saben el que es van perdre, i quina enveja que ens fan els qui encara tenen vius els pares. ☹☹

Se'ns fa llarg, cada dos anys,
de refer aquesta trobada.
La Mare ens està esperant,
inquieta i il·lusionada.
Avui és a la Mercè,
la Mare barcelonina
que té una posada a Tàrraga,
al cor de l'Escola Pia.
Cent vint-i-cinc anys són anys
i és clar com el primer dia
el goig dels primers infants
que al vell col·legi fan via.
Si n'hauran vist, de xiquets
a les aules fent barrila,
aquestes velles parets
i el claustre de pedra viva.
Les cases són diferents,
els col·legis tots s'assemblen:
tenen un pati alegroï
on el sol riu i festeja
amb els grans i amb els menuts,
que a tots agrada la gresca.
Té classes de tots tamanys
amb pissarres, bancs i mapes,
amb llibres de tots colors
i llapis i llibretes.
Dels temps de sant Calassanç
no hi falta mai una església
on espera, amb molt d'amor,
la Mare que molt estima.
Allí celebrem les festes.
¿Qui no coneix la Mercè,
amb el cambril clar i alegre?
Un col·legi és una llar
que té l'escalf i té la glòria
per on passen els xiquets
des de les primeres lletres.
Les amistats que allí es fan

perduren més que les pedres;
allí s'hi plora i s'hi riu
i s'aprèn a fer-se destre.
Allí s'hi neix i s'hi creix
i es fan homes i mestresses.
No trobareu altra llar
més xamosa i més valenta
que un col·legi com aquest.
Aquí s'hi arriba plorant,
se'n surt amb orgull alegre.
Ja fa cent vint-i-cinc anys
que Tàrraga té aquest col·legi;
és just que avui celebrem
aquesta trobada noble
de goig i satisfacció
pels que hi són i pels que hi vénen
i pels qui hi aniran venint,
que una llar sempre fumeja.
Tota trobada és encert,
tota trobada una festa.
Donem-li gràcies a Déu
pels que han passat tantes hores
educant els minyonets,
semblant la bona llavor
que ha fruitat a cada anyada.
Pels pares d'aquests menuts
que busquen una llar clara
que eduqui l'enteniment
i el cor i el cap i les ànimes.
Que puguin caminar sols
i que tornin cap a casa
amb el goig de servir Déu
i el poble fel·lç de Tàrraga.
Gràcies per haver vingut
al goig d'aquesta trobada!

J.L.P.

APEPC – CCPBC

Oriol Casanovas & Joan Florensa

■ ¿Tornem a una sopa de lletres? No ben bé. Es tracta del treball que en aquest moment estem portant a terme en el nostre Arxiu Provincial. Expliquem-ho.

APEPC són les sigles reconegudes oficialment de l'*Arxiu Provincial de l'Escola Pia de Catalunya*. Fa anys que són utilitzades arreu.

CCPBC correspon a *Catàleg Col·lectiu del Patrimoni Bibliogràfic de Catalunya*. El gestiona la Biblioteca Nacional de Catalunya.

Entre les dues entitats hi ha una relació que volem exposar a continuació.

Fa anys que anàvem pensant com poder entrar els nostres fitxers de la Biblioteca a internet de manera que els nostres fons bibliogràfics poguessin ser consultats per tothom i arreu. No podíem fer-ho en

solitari, perquè no tindríem repercussió internacional: és quasi impossible obrir-se camí en solitari dintre del món informàtic global.

La supressió del magatzem de llibres que havíem tingut a Alella ens esperonà encara més. Ja no es tractava solament dels que teníem

a l'Arxiu, havíem de pensar en molts altres més. Aleshores, i com a primer pas, fixàrem uns criteris sobre la formació d'una única Biblioteca Provincial; segons aquests criteris seleccionàrem i ens quedàrem amb una quantitat considerable de llibres.

La manca d'un espai on formar la BPEPC (Biblioteca Provincial de l'Escola Pia de Catalunya) impedí que en aquell moment poguéssim tirar el programa endavant.

El projecte d'ampliació dels espais de l'APEPC en el mateix edifici de la Ronda, ens portà uns anys després a programar l'entrada del fons bibliogràfic que de moment dorm a Sarrià. Esperem que la unió dels dos fons formarà una Biblioteca mitjana, quant al volum, però interessant pel seu contingut.

Responsables de l'APEPC ens ho plantejarem diverses vegades. Assistírem el març de 2007 a una reunió a Madrid organitzada per la CONFER. Es presentaren allí tres propostes sobre catàlegs col·lectius. Ens confirmarem en la idea d'intentar entrar en el de Catalunya. Ens hi decidírem perquè és d'aquí i perquè hi pot entrar qualsevol biblioteca –pública, privada, universitària, eclesiàstica, laica, etc.–. A Catalunya hi ha 283 biblioteques censades, és a dir que hi poden aportar els seus fons. Es podrà oferir al món de la cultura un conjunt molt considerable de llibres; valdrà la pena tenir-hi els nostres.

Els dos últims anys hem anat fent passos per poder entrar en el CCPBC i a partir de l'estiu passat hem rebut una subvenció per aportar els nostres fitxers en aquell Catàleg.

Ja hi som. Anem entrant fitxes al CCPBC. Hem començat pels llibres més antics dels que tenim a l'Arxiu Provincial. De moment el nostre compromís és fitxar des dels incunables fins als de l'any 1800. Després continuarem amb els de 1801 a 1900. Aquesta última data és la que s'ha posat com a límit a fi de poder-los després digitalitzar, i els drets d'autor sembla que no es poden reclamar abans d'aquell any.

Calculem que tenim a l'APEPC unes cinc-cents peces entre llibres i fullatons anteriors a 1800; a vegades és difícil dir-ho a cop d'ull, perquè no porten data impresa i cal deduir-ho a través d'altres elements. Més endavant hi afegirem els que ara es guarden a Sarrià.

Els nostres llibres que ja figuraven a finals de novembre passat en el CCPBC són quatre-cents vint. Una bona colla d'ells no es troben a cap altra biblioteca de Catalunya. Segurament que quan tothom hi hagi entrat els seus fons, haurem de rebaixar el nostre percentatge d'únics.

Els llibres que per ara només nosaltres tenim a Catalunya, acostumen a ser editats a Itàlia. Això ens referma en la nostra tesi de la influència que els escolapis italians tingueren entre nosaltres durant el segle de la Il·lustració.

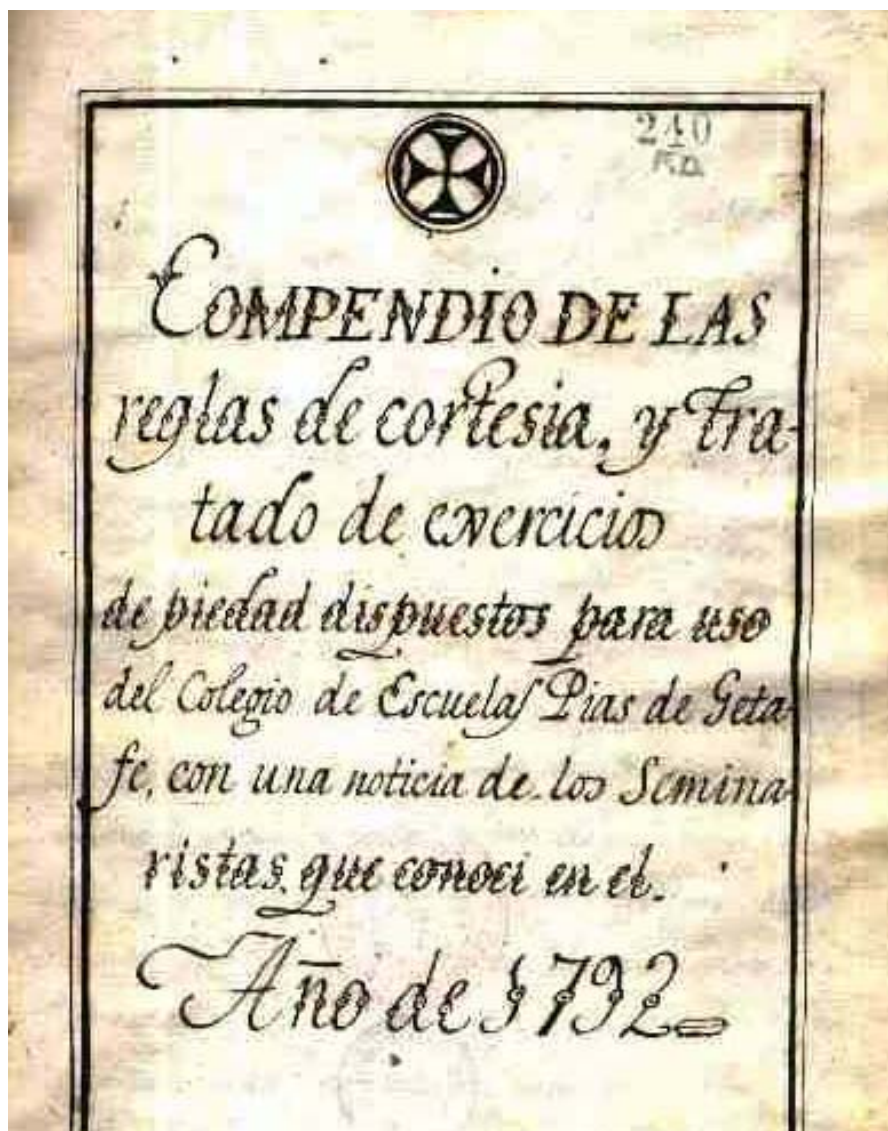
El CCPBC el pot consultat tothom a través d'internet. Podeu seguir aquest camí:

- > entreu a la pàgina de la Biblioteca Nacional de Catalunya: www.bnc.cat
- > cliqueu sobre *Catàleg Col·lectiu del Patrimoni Bibliogràfic*,
- > la nova finestra que obtindreu porta per títol *Cerca bàsica*. Us permet buscar pel títol, autor, matèria. A partir d'aquí podeu iniciar la vostra cerca. Els llibres de l'APEPC estan sota la

classificació *Altres fons patrimonials*,

- > si voleu cercar els llibres del nostre arxiu, escolliu buscar per *Paraula clau* i hi poseu *APEPC*: obtindreu tots els llibres que nosaltres hi hem entrat,
- > si cliqueu en un d'ells se us mostrarà la fitxa completa amb indicacions per jugar-hi una mica.

El que estem fent és una tasca bàsica que mira al futur. De la mateixa manera que la publicació del directori de l'Arxiu ens portà consultes i visites de diversos llocs d'Europa (Regne Unit, Àustria, Dinamarca, Noruega); igualment, posar a l'abast de tothom el nostre fons bibliogràfic amb llibres rars ens portarà visites. Posem al servei de tothom el que tenim. ☹☹

carta pastoral

El model iniciàtic de transmissió de la fe

Benvolguts germans i germanes,

Juntament amb vosaltres, sóc testimoni actualment del malestar de moltes famílies de l'Illa Maurici que viuen una prova important. Els pares desitgen transmetre als seus fills els valors que els omplen i els fan viure. Tanmateix, molts pares no ho aconsegueixen i queden alterats per l'abisme que creix entre ells i els seus fills. I no es tracta simplement de la dificultat clàssica del *generation gap*, de la diferència generacional. És alguna cosa més profunda.

En moltes famílies, tant se val la cultura o religió que tinguin, es troba el mateix fenomen d'una joventut que, tot i tenir set d'autenticitat, queda com xuclada per l'atractiu irresistible d'una nova cultura mundialitzada, que els condueix a adoptar un estil de vida i de lleure estrany als valors dels seus pares. Aquests queden descol·locats per les reaccions i les exigències dels seus fills. Sovint queden angoixats perquè es veuen indefensos davant dels comportaments de risc cap als quals es deixen arrossegar els seus fills malgrat els nombrosos advertiments. Tenen la impressió que ja no parlen el mateix idioma, que ja no comparteixen unes mateixes referències. Aquesta dificultat no és pròpia tan sols d'alguns medis.

Travessa tot el conjunt de la societat de l'Illa Maurici.

En realitat, ens trobem davant d'un fenomen de ruptura social que afecta el nervi principal de la cultura: la transmissió. D'on prové, aquest trencament? Com situar-s'hi? Quines referències ens poden guiar?

Compartint les alegries, les esperances i les penes de la societat de l'Illa Maurici, l'Església se sent profundament afectada per això que passa. Ella també es troba tocada pel mateix problema. Ella es veu afectada en el cor mateix de l'exercici de la seva missió de transmetre l'Evangeli i els valors que se'n deriven. Aquesta transmissió es veu pertorbada avui en la seva dimensió vertical quan alguns cristians adults s'esforcen per transmetre la seva fe a la generació jove que puja. Es veu també pertorbada en la seva dimensió

horitzontal quan els cristians troben dificultats per dialogar amb els seus germans i germanes d'altres tradicions religioses o no creients i per compartir amb ells el tresor de l'Evangeli.

Tant la societat com l'Església ens trobem actualment davant d'un desafiament enorme: transmetre els valors, transmetre la fe en unes circumstàncies de ruptura social. Per això, en aquesta carta pastoral [de Quaresma] us proposo de reflexionar-hi per buscar junts els mitjans per fer-hi front amb lucidesa, coratge, esperança i creativitat.

El desafiament de transmetre valors, avui dia

1

Observant la dificultat de la nostra societat per transmetre avui els valors que ella havia heretats, ens podem preguntar si les corretges de transmissió tradicionals que són l'escola, la família o les religions no estan, per dir-ho així, avariades.

A l'escola per exemple, la indisciplina s'estén i deixa molts educadors desprotegits. Esclats esporàdics de violència i robatoris dins l'àmbit escolar, la circulació de la

droga i de la pornografia com també unes pràctiques sexuals desbordades són signes preocupants d'una certa disfunció. Què passa en realitat? Es tracta simplement de joves que «exploten»? O és també la mateixa escola que ja no està adaptada a les necessitats dels joves, i no sap trobar nous camins de transmissió i d'educació? L'elevada taxa d'absentisme, la forta proporció d'alumnes que fracassen en els exàmens o que abandonen l'escola a mig curs són dades que fan pensar.

A l'interior de les famílies igualment el procés tradicional de transmissió es veu pertorbat per interferències que penetren dins les cases a través dels diferents canals mediàtics. Els valors que els pares intenten lleialment transmetre sovint tenen poca incidència sobre els seus fills. Alguns pares resisteixen, es qüestionen, canvien d'enfocament i aconseguen bons resultats. Dissortadament, molts altres se senten despassats i abandonen. D'altra banda, uns fills abandonats a ells mateixos per uns pares que treballen molt, o que s'han separat, es tornen menys receptius als valors. Exposats sense guia a la televisió i a una publicitat omnipresent, són més vulnerables i es deixen atraure en una espiral de consum.

Per la seva banda, les religions no

se n'han escapats tampoc. Almenys pel que fa a la nostra experiència en l'Església Catòlica, en adonem que els ritus religiosos heretats d'antigues tradicions sovint no diuen res als joves. En el cas millor, aquells ritus són presos com un folklore o una mena de *happenings*. Molts joves no arriben a comprendre la significació dels relats fundadors, o el sentit que els Llibres Sants poden oferir a la seva vida. Sovint resten estranys als valors que la seva tradició religiosa busca promoure. S'avorreixen i acaben per apartar-se'n. Un dèficit enorme de comunicació crea un abisme entre moltes tradicions religioses i els joves.

La nostra societat està immersa dins el nou oceà de la mundialització. Està impregnada cada cop més per una cultura moderna que ha explotat i que no ofereix als joves un arrelament fort en una tradició, ni unes directrius capaces de donar sentit a la seva vida. Tot va molt ràpid. Ens preguntem què impedeix la transmissió de funcionar en els seus llocs habituals. De fet, passem d'un tipus de civilització a un altre. En una civilització oral i de l'escriptura, que hem conegut fins a la primera meitat del segle XX, la transmissió dels valors es feia en espais restringits, protegits (la família, la parròquia, la mesquita, la Baitka,

l'escola). Allí, uns valors comuns acceptats per la gran majoria es transmetien per osmosi, o sigui, a través d'un cert freqüent contacte entre generacions. La vida social estava regulada per uns ritus establerts que tothom seguia. El ritme de vida tenia una lentitud sàvia que permetia una certa assimilació.

Aquest estil de transmissió ha quedat profundament sacsejat per la revolució televisiva arribada de sobte en la segona meitat del segle XX, i seguida de prop per l'anomenada revolució digital. El progrés ràpid i seguit en les tecnologies de la informació i de la comunicació, ha posat en marxa una veritable revolució cultural. La televisió, omnipresent avui dia, exerceix un atractiu i una influència tal que s'ha arribat a parlar del seu paper de pare i d'educador substituïts.

L'internet ens ha propulsat dins un espai de galàxia en el qual l'accés a la informació sobre tots els temes possibles i imaginables es veu cada vegada més generalitzada i immediata. A través de les múltiples interconnexions possibles en la «web», la comunicació de la informació s'obre a l'infinit. Ningú ja no pot controlar l'accés a aquesta informació en totes direccions, on hi ha barrejades coses

bones, no tan bones i molt perilloses.

Davant d'aquesta massa sobrea-bundant d'informació i de propo-sites, cada vegada resulta més difícil orientar-se. On trobar criteris segurs per avaluar les diferents maneres de pensar, les diferents opcions morals, els diferents estils de vida proposats cada dia en les pantalles? El discerniment necessari per poder fer opcions lliures, es torna encara més difícil pel fet que una certa cultura de la innovació i del progrés, molt estesa a nivell de les tècniques, preval sobre la transmissió dels valors. Tot el que ve del passat es tendeix a devaluar-ho, i qualsevol innovació a nivell dels comportaments morals es valora més espontàniament.

A la vegada, la cultura moderna promou l'autonomia de la persona. Afavoreix el dret de ser un mateix, de desenrotllar-se, de forjar-se conviccions personals. Però aquest dret reivindicat constantment resulta un deure difícil de mantenir. Perquè en la nova galàxia digital, el món esdevé complex. I aquesta complexitat deixa perplex i a vegades arriba a desorientar. Quan una multiplicitat de maneres de viure, de creure i de donar sentit a la seva vida és presentada als joves com una amalgama d'opcions, totes legítimes i amb un valor igual, els resulta difícil elegir quina direcció donar a la seva vida, quins valors prendre com a brúixola. Llavors molts se senten temptats d'acontentar-se amb fer experiències, fer de tascaolletes i mantenir-se llarg temps en la provisionalitat.

Dins d'aquest nou entorn cultural, el gran desafiament que es planteja és el de la transmissió. Cap societat no es pot dispensar de transmetre els valors dels quals n'és portadora. Aquest procés és vital per a la humanització de les persones i per a la cohesió de la mateixa societat. En totes les cultures, els sabers, les capacitats, els comportaments essencials a qual-

sevol vida humana, es transmeten de persona a persona, de generació a generació. Està clar que aquesta transmissió no es fa mai sense tensió. El jove que fa l'aprenentatge de la seva cultura, immergit en el seu medi, no s'accontentarà mai amb ser un simple aparell de gravar i de repetir. Sempre hi haurà a la vegada, durant l'aprenentatge, una certa acollida de la tradició, i una part d'obertura a la novetat. Tot acollint-la, transforma la tradició cultural que rep. Segons la seva edat i segons els contextos socials, la part de tradició i la part d'innovació poden variar. Però sempre hi haurà una certa «crisi» de la transmissió.

«El Profeta», de Khalil Gibran, en parlava ja l'any 1923: «Els vostres fills no són fills vostres. Són fills i filles del desig de la Vida en cadascun d'ells. Arriben a través de vosaltres, però no de vosaltres, i encara que estiguin amb vosaltres, no us pertanyen. Els podeu donar el vostre amor però no la vostra manera de pensar, perquè ells tenen la seva pròpia manera de pensar. Podeu habitar en els seus cosos però no en les seves ànimes, perquè les seves ànimes habiten ja la casa de demà, que vosaltres no podreu visitar, ni tan sols en somnis. Podeu esforçar-vos a assemblar-vos-hi, però no intenteu que ells se us assemblin. Perquè la vida no va mai enrere ni s'atura en l'ahir».

Amb tot, actualment, no es tracta simplement d'una crisi clàssica de la transmissió. El desafiament és més fort. Creiem saber els valors que caldria transmetre. Però no sabem com fer-ho per transmetre'ls. El que falta és una pedagogia adaptada al nou context cultural que va unit a la mundialització. Davant d'aquest immens desafiament, ens podem sentir desproveïts. Però la nostra societat no pot resignar-se a aquesta situació de ruptura en la transmissió. La nostra responsabilitat consisteix en buscar un nou mètode per transmetre els valors. Per ser fidels, hem de ser creatius.

El desafiament de transmetre la fe avui dia

2

L'Església, que viu immersa en la nostra societat, no s'ha escapat a l'impacte d'aquesta revolució cultural. Quan la transmissió dels valors funciona malament en la societat, en l'Església també i per les mateixes raons, la transmissió de la fe es veu sotmesa a una dura prova. L'Església no ha d'esquivar la responsabilitat de buscar també un mode de transmissió de la fe més adaptat a una generació afeïçonada per la cultura moderna i la civilització digital.

El desafiament per a l'Església brolla també del fet que la seva situació dins la societat de l'Illa Maurici ha canviat radicalment a partir del moment que el nostre país va passar d'un règim heretat

de la «cristiandat francesa» al d'un Estat Laic modern. El règim de «cristiandat» fou inscrit en les nostres lleis pel Concordat napoleònic, i ha perdurat fins a 1968. Sota aquell règim, l'espai públic quedava amplament ocupat per la religió cristiana. Per exemple, tan sols les Esglésies cristianes (l'Església Catòlica, l'Església Anglicana i l'Església Presbiteriana) eren reconegudes per l'Estat. Tan sols les festes cristianes eren proclamades dies festius públics. La fe es transmetia llavors sobretot per osmosi en un medi familiar portador i en un medi social a l'uníson amb els valors i les pràctiques de l'Església. La transmissió reposava també damunt d'un ensenyament de la doctrina i de la moral que justificava allò que ens havia donat forma mentre ho practicàvem en diferents etapes de la vida.

Actualment l'Església viu en una situació molt diferent. La religió cristiana ja no és l'única reconeguda per l'Estat, ni l'única en ocupar l'espai públic. D'acord amb els principis d'una sana laïcitat que funcionen en la nostra República, l'Estat ha de respectar cada religió en el seu dret a la llibertat de culte i d'expressió, però no ha d'afiliar-se a cap religió. L'Estat és responsable de mantenir la neutralitat de l'espai públic.

Dins l'Estat laic d'Illa Maurici, les elits intel·lectuals estan influïdes per la secularització, un corrent que destil·la la idea que la religió, en una societat moderna, ha de quedar confinada al terreny de la vida privada. La fe, privatitzada així, corre el risc llavors de convertir-se en una fe marginal, que, tot i ser professada en la intimitat del cor, queda separada de la vida social.

Però en el cas del nostre Estat laic, el poble resta molt religiós i els seus diversos components tenen tendència a identificar-se per la religió dins el si de la societat. Per aquesta raó, l'espai públic és ple de signes exteriors religiosos i de

manifestacions religioses de tota mena. Existeix un gran valor en el respecte viscut a la base pel que fa a la religió del seu veí, i una certa simpatia de cara a compartir en ocasió de les festes religioses. Però el fet de posar sovint l'accent sobre l'aspecte ritual d'aquelles manifestacions religioses té el risc d'afavorir un cert sincretisme religiós en la realitat.

Per a la nostra Església, el desafiament actual consisteix en transmetre la fe enmig d'una societat, en la qual pul·lula una diversitat de creences religioses, de normes ètiques i de comportaments humans. La dificultat de determinar-se enmig d'aquest pluralisme ambiental condueix sovint a un cert relativisme, que porta a creure que totes les creences valen i que ens en podem servir, com en un bufet lliure, fent-se cadascú el propi menú. Encara més si tenim present que la cultura moderna afavoreix el desenrotllament de la persona, i ens fa passar insensiblement d'una «ètica del codi», que intenta promoure la fidelitat a uns valors, a una «ètica de la construcció de si mateix» que empeny cada individu a buscar abans que res el propi desplegament.

En aquest context, força adults i joves prenen distàncies en relació amb la seva Església. En surten de puntetes, sense apuntar-se necessàriament a una altra institució religiosa. Aquest individualisme modern no és pas necessàriament militant o agressiu. Més aviat és indiferent. Sovint amaga també una certa inquietud, signe d'una set espiritual que cal saber descobrir i respectar.

L'Església s'adona que la manera tradicional de transmetre la fe que ella havia usat en uns temps de «cristiandat» té poca força en la societat moderna. Aquesta situació de ruptura desestabilitza. Però no és forçosament desfavorable. Ens convida més aviat a tornar als orígens de la fe per captar millor les exigències espirituals d'una transmissió viva.

Aquest desafiament ja va ser la preocupació central del nostre Sínode Diocesà. Des de la seva primera orientació, ens recomanava que «donéssim prioritat a l'anunci de Jesucrist Ressuscitat, únic salvador, que viu en el cor del món». Tot precisant que aquest anunci havia d'arribar als fidels «en allò que són i que viuen, i s'havia d'expressar en la seva manera de parlar i la seva cultura».

Passar al model iniciàtic

3

En diversos països d'antiga tradició cristiana, en el moment que el règim de cristiandat es va ensorrar i els mètodes tradicionals de transmissió de la fe ja no funcionaven, les Esglésies d'aquells països van buscar un altre model de transmissió de la fe, el model iniciàtic. Aquest model és el que havia usat l'Església durant els primers segles de la seva història, abans de la instauració del règim de cristiandat sota l'emperador Constantí, en el segle IV.

El concili Vaticà II feia al·lusió a aquest mètode, ja en 1965, quan parla de la renovació que proposa per al catecumenat: «El catecumenat no consisteix en realitat en una simple exposició dels dogmes i dels preceptes, sinó en una formació per a la vida cristiana integral, i un aprenentatge guiat de la manera que convé (...). Els catecúmens han de ser doncs iniciats com cal al misteri de la salvació i a practicar els costums evangèlics (...)». De fet aquest va ser el model elegit per elaborar el nou «Ritu d'Iniciació Cristiana d'Adults» publicat després del concili en 1972. També era el model que el Papa Joan Pau II suggeria que s'adoptés per als adults ja batejats però poc o gens educats en la fe, quan deia

catecumenat

d'ells que havien de ser considerats com a «veritables catecúmens».

► Origen del model iniciàtic

El model iniciàtic ens ve realment de més lluny que l'Església dels primers segles. Pren el seu origen de «la iniciació tribal», és a dir, «el camí a través del qual les societats tradicionals d'Amèrica, d'Oceania, d'Àfrica o d'Àfrica fan passar un grup d'edat de la infància a l'edat adulta».

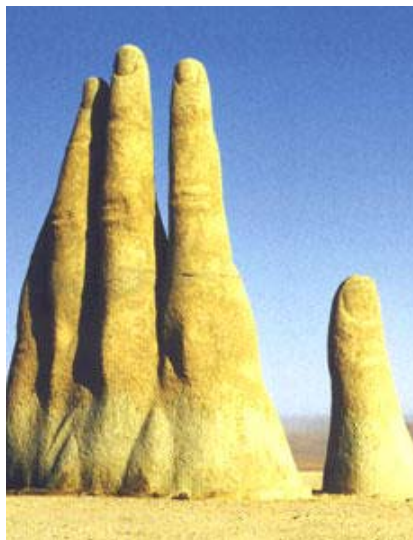
Els ancians d'aquelles tribus proposen als joves un camí programat per la tradició, per ajudar-los a fer el pas a l'edat adulta. Aquest pas consisteix a abandonar la seguretat, la dolçor i la manca de problemes d'una infància protegida, a superar les pors, per arribar a aguantar-se dempeus i a assumir les responsabilitats que convenen a un adult.

Per fer aquest pas, els joves han de passar una prova. Se'ls posa en situacions difícils, a les quals mai no s'han hagut d'afrontar abans. Per sobreviure, han de passar les seves proves. Ho aprenen tot tirant-se dins l'aigua, movent-se dins una mena de caos, i recorrent a recursos que no havien imaginat abans que tinguessin.

Si aconseguen al final «mantenir el cap fora de l'aigua», en surten crescuts perquè han estat capaços de viure i de sortir-se'n fora de la seguretat i de la protecció de la infància. En endavant són reconeguts com a aptes per assumir responsabilitats dins el grup, i a fer front als desafiaments de la vida adulta. El camí de proves a què han estat sotmesos els permet habitar una nova manera d'existir com a home o com a dona.

► L'Església dels primers segles va triar el model iniciàtic per transmetre la fe

L'Església dels primers segles va

triar usar aquest model iniciàtic per transmetre la fe. Present sobretot en la conca mediterrània, l'Església s'estructurava llavors a partir de comunitats relativament petites, fràgils i vulnerables. Eren poc reconegudes, perdudes enmig de grans ciutats que formiguejaven d'activitats comercials, de manifestacions religioses i de discussions filosòfiques. En aquell context l'Església no era més que una veu entre moltes altres, una veu sovint denigrada i a vegades fins perseguida.

En aquella època, quan una persona desitjava fer-se cristiana, l'Església li proposava recórrer un llarg camí iniciàtic, programat amb cura. Era el camí catecumenal, que li havia de fer possible progressivament de fer el gran «pas pasqual» seguint el Crist. Aquest pas consistia par a ell en deixar de banda les falses seguretats a les quals potser es trobava enganxat. Per exemple, havia d'aprendre a vèncer la seva por als esperits, a renunciar a pràctiques rituals a les quals solia recórrer per protegir-se, i començar a posar confiança en Jesucrist ressuscitat, vencedor de la mort. Aquest pas consistia també en abandonar la seguretat que li procurava el sentit de pertànyer a la seva família, al seu clan, a la seva tribu, vèncer les seves aprensions per obrir-se a una pertinença més ampla en el si de l'Església, amb germans i germanes de cultures i de races dife-

rents. El pas que havia de fer el cridava també a renunciar a la falsa seguretat que li proporcionava l'envescament amb les riqueses, o l'acaparament del poder, a superar les pors d'obrir-se a un nou estil de vida basat en el compartir i el servei fraternal.

Per anar fent aquests diversos passos, el catecumen era posat a prova i havia de passar les seves proves. Era col·locat en situacions en les quals havia d'elegir la confiança profunda en Jesucrist. El fet d'haver d'elegir li comportava durs combats interiors. Sempre podia comptar amb un sosteniment fraternal, però ningú no podia decidir en lloc d'ell. No podia sortir vencedor de la prova més que tirant-se a l'aigua. Llavors experimentava a la vegada l'aspecte difícil de les renúncies que havia de fer, i la llibertat interior que procurava la confiança en Jesucrist.

Accedint a aquesta fe adulta, era admès dins la comunitat cristiana com a membre de ple dret. També era reconegut apte per continuar el seu camí de seguiment de Crist i capaç de participar plenament en la vida i en la missió de l'Església.

► Les raons del model iniciàtic

Aquest model de transmissió de la fe convenia del tot quan s'adreçava sobretot a adults, com era en els temps de l'Església dels primers segles. Per respecte a ells mateixos, no n'hi havia prou, per admetre'ls en l'Església, amb observar simplement els ritus dels sagraments d'iniciació. Calia proposar-los prèviament un camí d'iniciació al llarg del qual fossin convidats a passar progressivament a una fe adulta, lliure i provada. Això respectava millor la seva llibertat, perquè així ells podien prendre la seva decisió amb coneixement de causa. Això els permetia també viure els sagraments d'iniciació, no d'una manera exterior i ritual sinó en comu-

nió interior amb la fe que aquells sacraments expressaven.

A més, per fidelitat a la naturalesa de la mateixa fe, convenia no tenir cap pressa per acollir nous membres dins l'Església. Feia falta prendre's el temps necessari i els mitjans per descobrir la fe cristiana no sols com un conjunt de dogmes, de ritus i de principis morals que calia acceptar, sinó més aviat com una relació de confiança dins la qual entrar. No sols uns nous coneixements a adquirir, sinó com una nova opció de vida a fer a conseqüència d'una trobada personal amb el Crist.

Encara més, calia tenir en compte també el caràcter fràgil i vulnerable de les comunitats cristianes de l'època, que vivien com petites minories dins una societat, sovint indiferent, i a vegades hostil respecte d'elles. En un context com aquell, l'Església tenia la responsabilitat de transmetre la fe de manera que les persones que l'abracessin es poguessin mantenir «dempeus en la fe», amb una columna vertebral espiritual prou sòlida i prou flexible per poder viure i donar testimoni del Crist en un medi estrany a la fe.

Encara, el camí proposat per a la iniciació cristiana, feia possible que l'adult que s'hi presentava descobrís a poc a poc que en el fons era Déu mateix qui li concedia prendre part en la seva vida, el feia entrar en la seva família. La pedagogia de la iniciació desplegada per l'Església només buscava facilitar en l'adult la disposició a deixar-se iniciar per Déu. L'Església tenia consciència que no podia ni controlar ni regular aquella iniciació. Tan sols podia ser-ne un testimoni meravellat i agraït.

Elegir el model iniciàtic, avui, a l'Illa Maurici

Il·lustrat per l'exemple de l'Església dels primers segles, interpel·lat per l'ensenyament del concili Vaticà II, i confirmat per l'experiència de moltes Esglésies locals

contemporànies a l'Àfrica i a Europa, sento que som cridats també a adoptar el model iniciàtic per transmetre la fe a l'Illa Maurici avui dia. Caldrà pesar bé les exigències espirituals i pastorals que aquest model comporta per a la nostra Església. També haurem de ser creatius perquè aquell model es pugui desplegar a casa nostra d'una manera adaptada. Crec també que la manera de fer iniciàtica pot aportar molt en favor de la transmissió de valors dins la nostra societat. Perquè és una pedagogia de la decisió i no del coneixement. Això és el que necessita la nostra societat actual: homes i dones capaços de fer opcions lliures.

El model iniciàtic per a la transmissió de la fe

En un Estat laic com el nostre, en el qual totes les religions tenen dret de ciutadania, i en una societat pluralista com la nostra en què un relativisme ambiental empeny a creure que totes les opcions valen, la fe anomenada «tradicional» (perquè ha estat heretada dels pares) o la fe anomenada «sociològica» (perquè és compartida pel clan o el grup cultural), no s'aguanten.

El nou context pot resultar difícil. Però ens recorda almenys una veritat fonamental. I és que ningú neix cristià, sinó que cal fer-se'n. I per fer-se'n s'ha de fer una opció lliure, una opció que exigeix renúncies, i qui que condueix sovint a adoptar una manera de viure que va contra corrent. El model iniciàtic respon a les necessitats de les persones que han de fer aquelles opcions, precisament perquè és una pedagogia que s'adreça a la seva llibertat.

Queda ben clar que la pedagogia de la iniciació s'adreça sobretot als adults. Tant als adults que demanen el baptisme, com ara als adults ja batejats però poc preparats a mantenir-se dempeus en la fe en el context actual, els cristians «de cos», i encara no «de cor», com els deia sant Agustí.

Si el model iniciàtic s'adreça sobretot als adults, ¿com queda la transmissió vertical de la fe d'una generació a una altra? La resposta és simplement que no es pot transmetre la fe als infants o als joves si els pares no hi estan implicats d'una manera o altra. Sovint els catequistes lamenten que el camí fet pels infants en la catequesi queda aturat o frenat a casa perquè els pares no animen els seus fills a seguir aquell camí. Tots coneixem la tristesa de les esglésies que es buiden immediatament després de la confirmació.

Al contrari, es veu de seguida la diferència quan els pares han seguit un camí de catequesi d'adults, en un moviment, en una comunitat de barri, o en unes trobades proposades en ocasió de la preparació dels seus fills a la primera comunió. A partir del seu propi camí, comencen a descobrir la fe com una opció personal que té conseqüències importants en la seva vida. Llavors són capaços de comprendre millor els seus fills, i de sostenir-los en els seus primers passos pel seu camí de fe. La iniciació dels pares a una fe adulta, fins en el cas que tan sols sigui incipient, contribueix d'una manera decisiva a crear xarxes de famílies creients, comunitats cristianes de base, que són avui dia uns llocs inevitables per assegurar una autèntica transmissió de la fe als infants i als joves. El P. Laval ja tenia clara aquesta intuïció fonamental quan deia «per fer bons fills, cal fer bons pares».

El paper prioritari de l'Església institucional (diòcesi, parròquia, serveis, moviments) actualment és anar a buscar els pares, proposar-los un camí d'iniciació adulta a la fe, i així donar-los poder, fer-los capaços d'assumir el seu propi paper d'iniciadors prop dels seus fills. Aquest és el sentit profund del que ens demanava el nostre Sínode diocesà: «No ens podem acontentar amb acollir i respondre a les diverses demandes que ens presenten els cristians. Hem d'anar cap al poble i trobar les per-

sones allà on viuen. Que totes les parròquies prenguin com un eix pastoral prioritari l'evangelització en els seus barris, per exemple, a través de sessions de desvetllament a la fe centrades en Jesucrist, tornant contínuament sobre els elements fonamentals de la fe» (nº 46).

El model iniciàtic per a la transmissió dels valors

L'Església té la responsabilitat de transmetre la fe no sols verticalment, és a dir d'una generació a una altra, sinó també horitzontalment, o sigui compartint l'Evangelí, del qual és dipositària amb els homes i dones enmig dels quals viu. L'Evangelí que l'Església ha rebut està destinat à tothom. Projecta una llum molt il·luminadora sobre les qüestions que es plantejen els humans i sobre els problemes amb què es troben. Per això els cristians no tenen el dret de guardar aquell Evangelí amagat sota la catifa. Tenen la responsabilitat de compartir-lo, de donar-ne testimoni perquè il·lumini el món complex de l'economia i de la política, del treball i de la família, dels mitjans de comunicació, de la cultura i de l'educació.

L'han de compartir amb respecte a la fe dels altres. Per això aquell compartir s'ha de fer sempre en el si d'un veritable diàleg, on cadascú pugui abordar lliurement les qüestions que el preocupen, compartir la seva manera de respondre o de reaccionar, les esperances i les angoixes que l'habiten, i també la llum que la seva pròpia fe pot aportar. Quan persones de fe diferent prenen el costum de reunir-se i de compartir així, aquesta pràctica del diàleg pot ser un trampolí formidable per a la transmissió dels valors en una societat. Doncs bé, actualment a Illa Maurici, alguns signes indiquen que molts dels valors tradicionalment admesos no són respectats en les famílies, a l'escola, en el comerç, els negocis, l'administració, en els carrers de les nostres poblacions i de les nostres ciutats. Els habi-

tants de Maurici de totes les religions s'inquieten perquè s'adonen ben bé que l'harmonia d'una societat es basa sobre un compromís comú de viure uns valors fonamentals comuns.

Davant d'un desafiament com aquest no basta de repetir-nos «ad nauseam» la llista dels valors que cal transmetre. La qüestió aquí no és tant «quins valors transmetre?», sinó «com transmetre'ls?». Aquí és on el plantejament iniciàtic podria aportar una contribució interessant. En tant que pedagogia de la decisió, aquell plantejament proposa un camí que pot conduir les persones a comprometre's, a fer opcions lliures. Un exemple simple d'aquest plantejament, seria proposar a persones de fe diferent posar en marxa un projecte comú. A partir d'aquí, cadascun seria invitat a treballar perquè el projecte engegat encarnés de debò els valors comuns que es volen promoure. Alguns projectes comuns ja s'han posat en marxa sota l'ègida del Consell de les Religions i amb el suport de la UNDP. Mereixen de debò ser sostinguts i multiplicats.

El plantejament iniciàtic convé a la transmissió dels valors encara que s'adreci sobretot als adults, mentre que la preocupació més gran de la nostra societat es dirigeixi més aviat cap als joves. I convé perquè els joves no heretaran mai cap mena de valors que no siguin presos seriosament pels adults. Si els valors són tan difícils de transmetre als joves d'avui, cal que els adults també es qüestionin sobre la seva pròpia fidelitat als valors que voldrien transmetre.

Un amic musulmà, membre del Consell de les Religions, suggeria recentment que seria molt útil posar en marxa un projecte comú per als pares dels infants d'una mateixa escola. Podrien trobar-se amb els educadors al voltant d'una mateixa preocupació: com transmetre avui. Se'ls podria proposar no uns cursos sobre els va-

lors, sinó un recorregut de naturalesa iniciàtica, que els ajudés a pensar, a prendre consciència del que s'hi juga, a deixar-se interpel·lar en la seva responsabilitat de pares i de pedagogs i a prendre les decisions que fossin convenients. Aquest recorregut no tindria la finalitat «d'ensenyar els valors» sinó de fer possible als pares i als educadors d'entrar una mica més a fons en els seus papers respectius i d'ocupar-los amb satisfacció.

Faríem una obra ben útil si, dedicant-nos a aquesta tasca, arribéssim a transformar gradualment les nostres escoles, que massa sovint són «hubs de tensió competitiva», en uns «hubs de transmissió de valors», fonts d'harmonia social.

Actituds requerides per posar en pràctica el model iniciàtic

4

Abans de buscar els mitjans a adoptar, les estratègies pastorals que cal elaborar per posar en pràctica en la societat i en l'Església el model iniciàtic de transmissió, em sembla necessari reflexionar junts sobre les actituds que aquell model ens convida a desenrotllar. Abans de plantejar-nos d'iniciar noves activitats, la pedagogia de la iniciació ens porta primerament sobre un camí de conversió.

Pel que fa a l'Església, per poder iniciar a la vida de fe amb un mínim d'autenticitat, els cristians són cridats a deixar-se renovar ells mateixos en profunditat per l'Evangelí que volen transmetre.

► Estar atents a la recerca espiritual de les persones

La conversió que cal ens crida abans que res a estar més atents a la recerca espiritual de les persones. En el fons, totes les persones són treballades interiorment per la recerca d'un sentit per a la seva vida; tota persona és habitada per

una set, un desig d'edificar-se al damunt d'uns valors sòlids que ella voldria viure i compartir. Aquesta set interior és un signe que l'Esperit Sant habita dins d'aquelles persones. Durant la seva vida terrenal, el mateix Jesús estava atent a aquesta recerca interior de les persones. Per exemple, abans de fer cap mena de proposta als deixebles que troba per primer cop, Jesús els pregunta: «Què busqueu?» (Jn 1,38). S'interessa per la seva recerca, per les qüestions que es plantegen. Tan sols després els convida a posar-se en camí i els diu: «Veniu i ho veureu» (Jn 1,39). Abans de convidar les persones a venir per veure, es tracta en un primer moment d'anar cap a elles per escoltar. «De què discutíeu pel camí?», pregunta Jesús Ressuscitat als pelegrins d'Emaús. I els escolta llargament explicar la seva decepció abans de compartir amb ells la seva pròpia vivència.

Aquesta escolta prèvia no ha de ser solament una tècnica per atrapar la gent. Més aviat es tracta d'una forma de respectar-les en allò que tenen de més personal. També és una manera d'afirmar que elles poden aportar una contribució a la recerca comuna dels pelegrins que som tots plegats. Caminem com a germans. I la solidaritat fraterna és un sosteniment essencial per sortir victoriosos de les proves inevitables d'un camí iniciàtic.

► Ser testimoni abans de ser mestre

El Papa Pau VI deia: «Es repeteix sovint, actualment, que aquest segle té set d'autenticitat. A propòsit dels joves, sobretot, es diu que ells odien les coses fictícies, falsificades, i que busquen per damunt de tot la veritat i la transparència. Aquests "signes dels temps" ens haurien de trobar vigilants. Tàcitament o amb grans crits, sempre amb força, se'ns demana: Creieu de debò en això que anuncieu? Viviu això que creieu? Prediqueu vertaderament allò que viviu?».

Per transmetre la fe o per transmetre els valors, el testimoniatge de vida s'ha convertit en una condició essencial. No basta amb ensenyar. «Els joves d'avui escolten més de gust els testimonis que els mestres. I si escolten els mestres és perquè són també testimonis».

Els joves i els infants no necessiten en primer lloc sentir dels seus pares, dels seus educadors, dels sacerdots, l'enunciat de regles de conducta moral proposades per l'Església, com, per exemple, l'obligació de la missa dominical, o la prohibició de relacions sexuals abans de casar-se. Sens dubte que han de conèixer aquestes regles i que se'ls expliqui el ben fonamentades que estan. Però allò que els tocarà, allò que no oblidaran, és el testimoniatge que els hauran donat els grans. Parlar per exemple del que motiva la seva fidelitat a la missa dominical, o parlar d'una sexualitat viscuda com un llenguatge d'amor fidel i respectuós de l'altre, dir per què no han acceptat aquella pràctica fraudulenta, o per què s'han compromès en aquella acció social, en una paraula, donar compte de l'esperança que viu en nosaltres, és un dels més grans serveis que els adults poden oferir als joves. Recordar les regles morals és necessari, però no inicia ni a la fe, ni als valors. Tan sols la fe viva d'una persona en convida una altra a creure, i l'ànima a tirar-se ella també a l'aigua. Només el compromís d'una persona a viure un valor moral n'arrossega una altra a seguir-li els passos.

Sovint, els pares o altres adults no

gosen abordar aquestes qüestions amb els joves per por de ser atrapats en fals, i de perdre el seu prestigi davant d'ells. Tanmateix, per donar testimoni dels propis valors morals o de la seva fe en Crist, no cal esperar a ser perfecte. Potser hauríem d'esperar massa temps. Allò que cal per ser testimonis no és ser perfectes, és ser honestos i sempre en recerca. Parlar de la pròpia fe en Crist tot reconeixent les nostres dificultats per viure aquella fe en la vida de cada dia, toca molt més del que creiem. Perquè reconèixer que avancem a les palpentes i plens de febleses fa possible donar testimoni sobre el perdó de Déu que ens torna a posar dempeus, i ens dóna l'alegria de tornar a començar.

► Promoure un clima de llibertat

La fe es transmet sempre a partir d'un testimoniatge de fe. Amb tot, parlant estrictament, ningú no té el poder de transmetre la fe. El lloc on neix la fe escapa al nostre control. Això passa dins el santuari íntim de la consciència on cada persona és lliure. El mateix Déu respecta profundament aquesta llibertat. Tant important com és el fet d'expressar la pròpia fe davant d'altres, és igual de vital no intentar forçar-los. No es tracta ni de convèncer, ni de conquerir. Es tracta simplement de donar testimoni de l'amor gratuït de Déu per cada persona. Si al nostre testimoniatge se li afegeix qualsevol indicatiu de manipulació o de *forcing*, ja no testifiquem sobre l'amor gratuït de Crist, sinó que estic fent un proselitisme estret, poc respectuós i mesquí. L'actitud justa queda ben expressada en l'Evangeli amb la imatge del sembrador (Mc 4,1-9). El sembrador sembla gratuïtament en tot tipus de terreny sabent molt bé que els diferents terrenys no acolliran pas tots la llavor que sembla. Assumeix la seva responsabilitat de sembrar, però és conscient que fer germinar la llavor o créixer l'espiga no és al seu abast. Continua sembrant perquè està convençut que en el cor

de cada persona, hi ha un racó de bona terra que espera. I creu profundament en el formidable potencial de transformació que la llavor porta en ella mateixa i que pot desplegar quan troba el racó de bona terra en espera. Com el sembrador, el creient que dóna testimoni de Crist ha de ser humil i pacient. La seva humilitat ha d'estar arrelada en un respecte profund per la llibertat d'aquells davant els quals testimonia. A imatge del mateix Crist a qui agradava dir a aquells a qui convidava a seguir-lo: «si vols...».

► **Deixar-se evangelitzar per aquells a qui s'anuncia l'Evangelí**

Una altra actitud a treballar perquè el procés de transmissió, encara que no pugui produir la fe, la faci almenys creïble, és la que consisteix a deixar-se interpel·lar per aquells mateixos a qui es vol transmetre l'Evangelí. Anunciar l'Evangelí a algú no consisteix simplement a donar-li alguna cosa que ell no té. Al contrari, és reconèixer en ell la presència de l'Esperit de Déu que el treballa de manera sovint sorprenent. El mateix Jesús en la seva predicació moltes vegades ha posat en relleu l'exemple de fe donat per persones d'altres tradicions religioses. «No he trobat una fe com aquesta a Israel», deia per exemple del centurió romà (Lc 7,9). L'Esperit de Déu ens precedeix en el cor i la cultura d'una persona a qui desitgem proposar l'Evangelí. Sempre caldrà buscar com discernir en ella les traces de l'Evangelí que jo vull anunciar-li, i convidar-lo a reconèixer l'Esperit que ja treballa en ell.

► **Una vida comunitària joiosa**

Finalment, per transmetre la fe i els valors que l'acompanyen, fa falta tenir la possibilitat de dir amb tota veritat: «veniu i ho veureu». Els infants, els joves o els adults que segueixen un camí d'iniciació han de poder no tan

sols trobar testimonis esponjats en la seva fe, sinó també han de poder participar en una vida comunitària fraternal. Tenen necessitat de sentir que són sostinguts en la seva recerca, que es prega amb ells i per ells; que poden ser alimentats per unes litúrgies vives i ben preparades. Necessiten veure com la fe en Crist dinamitza una persona i l'empeny a comprometre's en nom de la fe. La iniciació a la fe cristiana es fa a manera d'aprenentatge. Ara bé, un aprenentatge pressuposa, a més d'un mentor (el catequista o l'educador), un medi de vida cristiana on l'infant, el jove o l'adult pugui veure desplegar-se la joia de creure, la joia de viure com a germans, la joia de celebrar, la joia de donar-se al servei dels altres.

Per una fidelitat creativa

5

► **Ser creatiu en la transmissió dels valors**

El pas al model iniciàtic, amb les conversions que exigeix, és una cruïlla considerable per a la transmissió dels valors en la societat d'avui. Els recents brots de violència, la recrudescència dels robatoris, dels assalts a mà armada, sense parlar de la corrupció ambiental ni del tràfic de droga sempre florent ens interpel·len. No ens podem tapar els ulls, ni quedar-nos amb els braços plegats. S'hi juga la cohesió de la societat.

Sortosament, no partim de zero. Hi ha signes animadors que mostren que el pas a un model iniciàtic de transmissió dels valors ja està començant. Existeixen experiències interessants i donen fruit: per exemple, des de fa més de 40 anys, l'Acció Familiar inicia parelles a una manera de viure la sexualitat conjugal en el respecte de la seva obertura a la vida, en el diàleg i l'atenció a l'altre; més recentment els cursos d'EVA (Éducation à la Vie et à l'Amour) i les sessions «Youth Alive» inviten els

joves a adoptar un comportament sexual sa, l'únic capaç d'oposar una resistència a l'amenaça de la Sida; els grups «Alcoolique Anonyme» o «Young Pioneers» proposen a joves i adults un camí que els porta a viure feliços sense alcohol; els centres de rehabilitació de toxicòmans com el CATR (Centre d'Accueil de Terre-Rouge), el Centre de Solidaritat o el Centre Chrysalide proposen a toxicòmans que adoptin un estil de vida sense dependència.

En tots aquests llocs, la pedagogia utilitzada s'inspira en el plantejament iniciàtic. Els valors es transmeten al llarg d'un recorregut que ofereix als joves i als no tan joves l'ocasió i els mitjans d'elegir lliurement un altre tipus de comportament. Aquestes opcions lliures són l'única muralla que pugui protegir eficaçment la nostra societat contra els atacs de les plaques socials. Per això l'Estat, com també els organismes privats que es preocupen de la salut de la nostra societat i que en disposen els mitjans, tenen la responsabilitat de donar suport financer a aquelles iniciatives, i d'ajudar-les a créixer. Aquest suport ha de mostrar-se també exigent i ha d'insistir sobre la qualitat de la pedagogia que s'hi usa, i preocupar-se de la formació dels formadors.

També l'Escola dels Valors Humans fa un bon treball de conscienciació de cara als valors en els col·legis secundaris.

► **Ser creatiu en la transmissió de la fe**

El pas al model iniciàtic és també una cruïlla important per a la transmissió de la fe avui. Pel que fa a l'Església s'hi juga la seva capacitat de fer aquella cosa per a la qual existeix: transmetre l'Evangelí com una bona notícia per als homes d'avui.

Sortosament, tampoc aquí no partim de zero. Existeixen ja en l'Església diversos itineraris de formació que es proposen a joves i a

adults, que s'inspiren en la pedagogia de la iniciació. Per exemple, per als joves, tenim l'itinerari «Pèlerins d'Espérance», o l'itinerari anomenat «Groupe 40» (que dura 2 anys). Em felicito també pel nou itinerari de catequesi «Talita Koum» per a joves de secundària. El seu plantejament existencial és una molt bona eina d'iniciació per al nostre temps.

Per als adults, tenim els diversos itineraris de formació espiritual, l'itinerari de formació dels cooperatoradors pastorals, o l'itinerari «Groupe 40» per a adults (dura 1 any) o també el «Cycle de préparation à l'effusion de l'Esprit», o els cursos Alpha. Aquestes iniciatives responen a les necessitats de les persones que senten una set espiritual, però que, pel fet de viure immerses en la nova cultura pluralista contemporània, troben dificultats per fer opcions lliures que els comprometin.

D'una manera semblant, per les parròquies s'estén la pràctica de proposar als pares que demanen el bateig dels seus fills o que els inscriuen per a la Primera Comunió o la Confirmació, no sols unes reunions informatives i de preparació a la cerimònia, sinó també un veritable itinerari de Catequesi d'Adults que dura alguns mesos. Aquest tipus d'iniciatives és portador de futur de cara a la transmissió viva de la fe i mereix ser animat vivament. Respon a la necessitat, sovint no formulada però real, dels pares que, en el moment que els seus fills es preparen per als sacraments de la iniciació cristiana, s'interroguen sobre la fe que ells volen transmetre als seus fills. Un moment com aquest sovint és un temps de gràcia per a ells. Se senten interpel·lats en la seva vocació de pares, cridats a transmetre una herència espiritual als seus fills. Moltes vegades es troben sense recursos i no saben com posar-s'hi. Els itineraris proposats responen a les seves necessitats i poden ajudar-los a posar en marxa un veritable camí de creixement espiritual.

En fi, en la major part de parròquies, existeixen comunitats de base en els barris. Aquestes comunitats són uns llocs molt adequats per promoure una catequesi d'adults. Aquesta catequesi té el mèrit d'existir ja en molts llocs. Tanmateix, moltes vegades s'ofega. Quan, al contrari, és senzilla, ben preparada i ben animada, fa possible als adults que visquin un veritable creixement espiritual, que es mantinguin dempeus en la fe i que assumeixin la seva responsabilitat de pares cristians i de ciutadans responsables.

Em sembla que ha arribat el moment de multiplicar entre nosaltres el diàleg sobre aquesta qüestió de la transmissió. Invito doncs les parròquies, les comunitats religioses, els serveis de formació, els moviments a reflexionar a fons sobre el que ens juguem amb la pedagogia d'iniciació i la catequesi adulta de cara a la transmissió de la fe avui dia. A la llum d'una reflexió com aquesta, parròquies, moviments i serveis de formació podrien trobar-se i buscar junts els mitjans d'una col·laboració millor. Coordinar els nostres esforços és essencial per assegurar als pares aquest servei indispensable que consisteix a fer-los capaços d'ocupar amb pau el seu paper de pares i de respondre així a la seva vocació de cristians en el món.

Conclusió

Durant aquesta Quaresma, us convido a tots, benvolguts germans i germanes, a pregar per les famílies de l'Illa Maurici, per la nostra societat i per l'Església que viu en el cor d'aquesta societat i busca com servir-la.

Preguem l'Esperit Sant que habita el cor de cada persona i demanem-li que ens ensenyi a ser lúcids, a mantenir els ulls oberts, per comprendre millor el que passa al nostre voltant. Que ens faci atents a les crides que ressonen

enmig d'aquesta nova civilització que emergeix.

Preguem l'Esperit Sant i demanem-li que ens doni coratge, que susciti en nosaltres el dinamisme necessari per respondre al desafiament de la transmissió en aquests temps de ruptura. Que ens concedeixi ser prou humils per deixar-nos interpel·lar i prou preocupats per comprometre'ns personalment d'una manera o altra.

Preguem l'Esperit Sant i demanem-li que ens ensenyi a viure l'esperança avui. El Papa Benet XVI ens ha ofert una bella carta sobre aquest tema que mereix ser meditada llargament. Que l'Esperit ens concedeixi estar atents als signes d'esperança que il·luminen el nostre camí actual i que poden donar-nos l'ànim per perseverar-hi. Que ell ens faci descobrir sobretot la presència de Jesús Resuscitat que ens acompanya en el nostre camí.

Un temps de ruptura resulta sempre desestabilitzador, difícil; però l'experiència ens ensenya que també sol ser l'estació de l'eclosió d'un temps nou. Aquest temps es presenta fecund. Tinc confiança que el Senyor sabrà fer brollar en el nostre país, com en la nostra Església, una nova empenta, una nova solidaritat entre nosaltres per respondre al desafiament. Recordem-nos de la crisàlide. Sempre hi ha una papallona que vol néixer quan el capoll comença a trencar-se. ☺☺

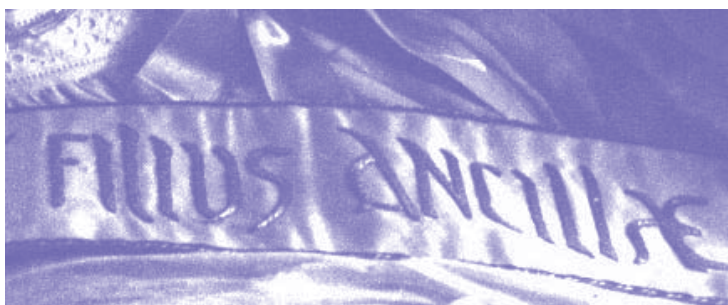
Louis-Marie Grignion de Montfort

Oh saviesa eterna i encarnada,
Jesús amable i adorable,
Déu vertader i vertader home,
Fill únic del Pare etern i de la sempre verge Maria!
Us adoro profundament en el meu si
i en els esplendors del vostre Pare en l'eternitat,
i en el si virginal de Maria, la vostra digníssima Mare,
en el temps de la vostra encarnació.
Us dono gràcies perquè Vós mateix us heu anorreat
prenent la forma d'un esclau
per treure'm del cruel esclavatge del dimoni.
Us lloo i honoro perquè heu desitjat sotmetre-us en tot
a Maria, la vostra santa Mare,
a fi de fer-me per ella el vostre esclau fidel.

Per desgràcia sóc, però, ingrati i infidel,
i no he guardat els vots i les promeses que us havia fet
amb tanta solemnitat en el meu baptisme:
no he complert pas les meves obligacions.
No mereixo de ser nomenat infant ni esclau vostre,
i, com que no hi ha res en mi que no mereixi
el vostre rebuig i la vostra còlera,
no goso presentar-me per mi mateix
a la vostra santa i augusta Majestat.

És per això que recorro a la intercessió i a la misericòrdia
de la vostra Santíssima Mare,
la qual m'heu donat com a mitjancera amb Vós.
I és per mitjà d'ella que espero obtenir de Vós
la contrició i el perdó dels meus pecats,
l'adquisició i la conservació de la Saviesa.

Nascut a la Bretanya, de noi fou alumne dels jesuïtes i, com a seminarista, dels sulpicians. Uns i altres van contribuir a formar la seva espiritualitat, cristocèntrica i interior, fonament de la devoció mariana característica que propagà. Ordenat sacerdot el 1700, es dedicà a les missions populars i creà els fonaments de tres instituts religiosos que viuen el seu carisma. Morí relativament jove als 43 anys, el 1716. És conegut sobretot pels seus llibres: "L'Amor de la Saviesa eterna" i "Tractat de la verdadera devoció a la Santíssima Verge". També va escriure una "Corona de les dotze estrelles". En el primer d'aquests escrits, hi ressonen els "estats de Jesús" de Berulle, presentant la vida espiritual com a consagració personal a Jesús per mitjà de Maria, i la consagració a Maria com un esclavatge d'amor i renovació perfecta de les promeses del baptisme. La fórmula de consagració personal que proposa en acabar el llibre comença així:

senegal

La Caravana Solidària, escoltada por el ejército de Senegal, llegó anoche a Dakar, desde donde tienen previsto viajar hoy hacia Barcelona 43 cooperantes, después de realizar el último tramo por este país y Gambia. Regresan en avión y los camiones en barco, tal como acordaron tras el secuestro de los tres cooperantes catalanes en Mauritania hace ya una semana. Está previsto que el grupo aterrice mañana en el aeropuerto de El Prat.

Los voluntarios de la caravana han atravesado sin problemas Senegal y Gambia cumpliendo con sus etapas previstas. Han pasado por pueblos como Kaolack, desde donde uno de los coordinadores de la ayuda en la zona, **Albert Francolí**, cooperante de Terrassa de la Fundació Solidària de les Escoles Pies, siguió con inquietud el secuestro. Pero la ayuda que esperaban llegó gracias a la decisión de continuar la ruta. Este año esperaban equipamientos para artes marciales, gracias al Ayuntamiento de La Llagosta, además de ropa

Fin de trayecto para la Caravana Solidària

deportiva, camisetas y gorras para una guardería, el recinto deportivo *Centre Catalunya* y la *Formation Professionnelle par l'Apprentissage*, en Sokone. También llegó material para Toubacouta y Karang.

El sábado la caravana pasó por Oussouye, donde **Josep Artigas** trabaja desde hace muchos años en un centro de formación agraria. “Estamos tristes pero esperanzados y con ganas de acabar bien el proyecto y repetirlo el año que viene con nuestros compañeros”, confesaba Anna Ylla-Català, coordinadora de logística del último tramo. Este año no hubo fiestas de bienvenida en los pueblos pero sí muestras de apoyo. “Un capitán del ejército mauritano –añadía– ha reconocido que su cuerpo de

defensa está haciendo lo que nunca había hecho”. La caravana siguió su viaje el domingo por el sur del Senegal. Salió de Thionck-Essyl, tras recibir una declaración de apoyo oficial.

En España, el comité técnico del Gobierno para el seguimiento del secuestro de los tres cooperantes en Mauritania se reunió ayer “para estudiar las gestiones que se siguen realizando para localizarlos”, y los contactos con países de la zona, explica Exteriores en un comunicado. “Se mantiene al día de la situación a las familias”, añade.

► En la nostra darrera edició, vam arribar just a temps d'oferir la nova de la mort i posterior funeral del pare del Víctor Filella. A ell i a la família els renovem el desig d'acompanyar-los en el seu dol.

► El Germà Jordi Pérez va poder ser operat finalment del maluc esquerre, el dia 22 d'octubre, a la clínica de la Sagrada Família. L'operació va anar bé i va poder tornar a la comunitat de Santa Eulàlia per recuperar-se. Amb mala fortuna, però, al cap de pocs dies, el dia de Sant Martí, mentre un terapeuta li feia fer els moviments de recuperació, la pròtesi va sortir de lloc i va haver de tornar a posar-se en mans de metges perquè l'hi assegurassin novament i de manera més reforçada. Li desitgem una bona recuperació.

► El P. Joan Farràs, el nostre il·lustre degà, l'endemà mateix va voler passar també una breu estada a la mateixa clínica que el Germà Jordi. De fet es van trobar en el mateix establiment durant uns pocs dies, encara que en pisos diferents. El P. Farràs va retornar perfectament a casa.

► La junta de la Federació d'AMPAS de les diverses escoles va celebrar una assemblea el passat dia 24 d'octubre.

► I, el dia 25, era Colònies Jordi Turull qui celebrava una trobada amb nois i noies i els seus pares, a Llinars del Vallès, tot recordant ja els seus 45 anys de servei tan positiu i valorat. Ja s'acosten les Noces d'Or.

► El dia 26 d'octubre va arribar a Barcelona el P. Josep A. Miró per sotmetre's a revisió i

eliminació de les cataractes. Ha estat un procés relativament llarg, però que ha anat bé sortosament. La primera cataracta, a l'ull dret, va ser eliminada el dia 27 de novembre (bon dia!), i la segona, a l'ull esquerre, el dia 11 de desembre. Confiem que la seva visió hagi experimentat una gran millora.

► El mateix dia 26 d'octubre arribava a Barcelona el P. Dominique Mamby Basse, Viceprovincial del Senegal, procedent de Roma. Va estar-se uns dies entre nosaltres, hostatjat per la comunitat de Sant Antoni, fins al dia 30. També el mateix 26 arribava a Barcelona procedent de Pantin el P. Antoine Martínez, per passar uns dies de descans i visitar la família.

► Finalment, el mateix 26, va iniciar-se un procés que encara no sabem com acabarà exactament. Es tracta d'una proposta de Blanquerna per crear un fons "Octavi Fullat". Sabem que ja hi ha hagut diverses converses amb el nostre P. Provincial de part de les autoritats de Blanquerna, però encara no han arribat a una total concreció. Tot plegat ha estat en l'ocasió de ser nomenat l'Octavi Doctor *honoris causa* per la Universitat Ramon Llull. Confiem que les negociacions seran tan positives com la decisió d'atorgar-li aquest reconeixement que, de moment, ha estat ajornat i no té encara data fixa.

► En l'avinentesa de celebrar-se els primers 75 anys de presència de l'Escola Pia en la ciutat de Granollers, la trobada del Nou Nosaltres s'hi va celebrar, el vespre del 29 d'octubre. Ramon M. Nogués va ofe-

rir una reflexió sobre el fet religiós, ara i aquí, insistint en la concreció espaciotemporal perquè el fet religiós no perdi la seva significativitat. L'habitual pregària i un sopar a peu dret van arrodonir l'acte.

► El P. Àngel Casas, que passa una temporada a la Província descansant, col·laborant en l'Arxiu Provincial i, sobretot, fent una bona revisió de salut, també es va apuntar a operar-se de cataractes. El 30 d'octubre li va tocar un ull i, el 18 de desembre, l'altre, tots dos a la clínica Sant Jordi al barri de Sant Andreu. Entre tants sants, la cosa havia d'anar bé per força, cosa que ens alegra.

► I, parlant de sants, el mes de novembre s'obre sempre amb la diada dedicada a tots els sants i santes, que ens ofereix l'ocasió de felicitar tots els nostres lectors. Aquest mateix dia i l'endemà, la Coral Melpomene, d'Anvers (Flandes) va oferir sengles concerts de polifonia del Renaixement europeu, a l'església de Sant Pere de Terrassa i a l'església de Sants Just i Pastor de Barcelona. Els concerts es feien per recollir fons per a FUNDASE, la Fundació educativa posada en marxa a Bolívia pel Toni Masagué. Entre altres cants del programa, hi figurava un *Requiem* de Joan Brudieu.

► El P. Paco Martí, de la comunitat de Sant Antoni, va estar-se uns dies a la comunitat de Santa Eulàlia, concretament des del 2 al 28 de novembre. De fet, no és que necessités cap ajuda especial, sinó una mica de canvi d'aires i repòs per millorar la tensió i el ritme cardíac. Un cop retornat, se'l veu molt bé de salut gràcies a Déu.

► La Congregació Provincial en ple es va reunir en una sessió llarga més o menys a meitat de quadrienni, els dies 2 a 4 de novembre, a la casa d'exercicis d'Hostalets de Balenyà, on en altre temps s'havien fet tantes d'exercicis. Aquest devia ser el motiu perquè el dia 4 el P. Antoni Baltà substituís i representés el nostre P. Provincial en l'Assemblea de la URC, que tingué lloc als Jesuïtes de Sarrià, a Barcelona.

► El P. Marius Coly havia de fer-se un cert nombre de proves i els metges, per no molestar-lo amb tantes anades i vingudes, acordaren tenir-lo ingressat una setmana sencera en l'Hospital General de Catalunya, des del dia 4.

► El dia 7, els juniors van fer un recés en part als locals de Servei Solidari. Posteriorment van poder sopar amb la comunitat de Sant Antoni.

► Per participar en el Fòrum escolapi europeu, sortiren de Barcelona, el dia 8 de novembre, els PP. Provincial i Josep M. Balcells. La trobada era els dies 9, 10 i 11, i van arribar de tornada el dia 12.

► Organitzat per l'associació Punt de Referència, en la qual com és sabut hi està molt implicat el nostre Isidre Carbonell, el dia 9 de novembre hi hagué al teatre Goya de Barcelona, una sessió titulada Somriures i Màgia, a càrrec del Mag Lari, un dels il·lusionistes més famosos del nostre país, i amb tanta relació amb l'Escola Pia.

► El dia 15 de novembre, diumenge després de la Festa Major del Sant Crist de Balaguer, els balaguerins fora vila (que n'hi ha molts) solen tro-

bar-se a la parròquia de Sant Ramon de Penyafort, a la Rambla de Catalunya de Barcelona. Ens consta que el P. Josep Liñan hi va presidir la celebració de l'eucaristia, seguit de gust per una bona colla de compatriotes. Curiosament, als qui s'apuntaven al dinar posterior, sabem que se'ls ofería entre altres exquisideses, *braç de gitano* (de Camarasa). Sempre havíem cregut que els gitanos venien de Romania o d'Egipte, però no sabíem que vinguessin de Camarasa! Viure per aprendre...

► Continuant l'exemple d'altres, el P. Chema Aguilar, de la comunitat de Sant Antoni, també va fer una breu estada de vuit dies a Santa Eulàlia, entre el 16 i el 25 de novembre.

► Fem constar diverses reunions habituals. El dia 18 es reuní el patronat de la Fundació Servei Solidari. El dia 19, hi va haver la reunió d'Abats i Provincials ("R.A.P."), a la cartoixa de Montalegre. El nostre P. Provincial hi assistí. El dia 25, el patronat de la Fundació Joan Profitós.

► El dia 19 de novembre, l'Escola Pia de Granollers, en la Setmana de la Ciència, va convidar la Marta Segura i el P. Josep M. Valls (de Nostra Senyora tots dos) per presentar un *show* científic en hores extraescolars. Hi va assistir una cinquantena de persones, entre alumnes, professors i alguns pares. Les experiències, que van agradar i sorprendre a la vegada, van deixar clar que la frontera entre la Física i la Química no és gaire precisa.

► El diumenge 22 de novembre, a la comunitat de Santa

Margarida de Montbui hi ha gués festa grossa per celebrar els (primers) 70 anys del Manel Bagunyà, que s'esqueien l'endemà, en companyia de la comunitat i dels seus germans. I això que només té un ronyó, i encara no sencer! Moltes felicitats!

▶ Era de preveure que, en acostar-se la diada del 27 de novembre, les notícies es multipliquessin, i de ben segur que no ens farem ressò de tots els actes de les nostres comunitats i institucions. A **Caldes de Montbui** i a Tàrrega s'hi feren actes commemoratius dels 100 i 125 anys respectivament. Sabem que a Tàrrega es va estrenar un *hit parade* molt aplaudit, en el qual hi va tenir alguna cosa a veure el P. Josep M. Comadran. Un dels actes més reeixits, la **Caminada per la Pau**, que cada any organitza el Secretariat per als de 4t d'ESO de totes les escoles, va ser enguany a Igualada. Gairebé mig miler de nois i noies van omplir el poliesportiu de l'escola d'on van sortir per anar a peu fins a la Tossa de Montbui. Mentrestant, la resta d'alumnes de l'Escola Pia d'Igualada celebra-

ven una bicicletada festiva pels carrers de la ciutat.

▶ Ja hem fet constar que el dia 27 va ser operat de cataractes el P. Josep A. Miró; però encara no hem dit el més curiós. En el mateix dia, hora i lloc (Hospital de Barcelona), era operat del mateix el Germà Àngel Escobar, amb la peculiaritat que el matrimoni dels doctors Dou se'ls van repartir, un cada un. Totes dues opera-

cions van anar molt bé pel que sembla. El Germà Àngel potser no caldrà que s'operi de l'altre ull i, en canvi, sí que va passar una altra operació, el dia 4 de desembre, quan en el mateix Hospital de Barcelona li van resoldre el problema del canal carpià de la mà dreta. Ni tan sols va haver de quedar hospitalitzat, sinó que en va sortir per passar uns dies a Santa Eulàlia. Li desitgem una gran millora.

▶ Encara ens queda per dir que, el dia 27, a la Viceprovíncia de les Califòrnies, hi va haver una bonica festa a Ensenada, ja que Hilario Flores va rebre l'ordenació de diaca. Moltes felicitats!

▶ Continuant encara amb les celebracions al voltant de la data del *Nostre*, el dia 28 n'hi va haver dues de ben boniques: a Granollers es reunia la gent del PAS, o sigui personal no docent, de les escoles; a Tàrrega la "família escolàpia": pares (els qui tenen la sort de tenir-los vius), germans o al-

als antics alumnes
de l'escola pia de

CALELLA

Tots els anys ens retrobem,
Calassanç és qui convida,
cada trobada agermana
els qui hi som i els qui hi voldríem.
Jesús beneeix la taula.
i comença a partir el pa.
Tot l'any camina amb nosaltres
i ens parla del temps passat,
del sentit que té la vida,
de la llum, de nostra fe.
D'aquella fe que animava
els companys a viure bé.
Avui haurem de refer
aquell goig que contagiava,
com els apòstols primers.
La vida és un llarg camí,
cofterut, sempre difícil
i que acaba en un calvari
del que no es lliura ningú.
Aquella pau del col·legi
potser avui molts l'enyorem.
No es tracta de resar gaire;
es tracta de servir Déu
amb la mateixa honradesa
que també per tots volem.
Es tracta de caminar
cap al cim tota la vida,
a donar tot quant podem.
¿Hem convertit cada llàgrima
del germà en una rialla?
¿Hem estimat de debò,
sense orgull i sense por?
La vida de cada dia
a la casa o al taller,
¿ha estat una vida clara
perquè sols hem fet el bé?
Calassanç, que és qui ens convida
a aquesta trobada anyal,
¿se sent feliç de nosaltres
com un professor ideal?
¡Estimem la nostra tasca
a la llar, i a tot treball,
i serà la nostra vida
joia, amor, serenor i pau!

29-11-09

J.L.P.

tres familiars; una bona colla
que van passar una jornada
agradable, tal com s'explica en
un escrit en aquest mateix nú-
mero.

► L'autor de l'estàtua de
sant Calassanç que es va col-
locar a Tremp, Lau Feliu, va ce-
lebrar el dia 19 de novembre
les seves Noces de Plata de ca-
sament. Es dona també el cas
que és pare de l'escola de Sant
Antoni i, amb la seva família,
pinetell de debò. Els felicitem
ben cordialment.

► Així arribem al present
mes de desembre. El dia 2 i
com un acte ben adient pel
temps d'Advent, a la comunitat
de Sant Antoni es va celebrar
la Unció dels Malalts. Sis mem-
bres de la comunitat la reberen
i els desitgem que els ajudi a
una bona preparació de la vin-
guda del Senyor.

► El mateix dia 2 viatjaven
des de Barcelona, el P. Provin-
cial cap a Roma per dos dies,
per participar en els treballs
del Secretariat General d'Eco-
nomia del qual forma part; i en
Carles Gil cap al Senegal fins el
dia 13, on dona un cop de mà
experta en temes referents a la
titularitat de les nostres cases i
obres, i també en la posta en
marxa d'una escola de moni-
tors a l'estil de la que ja funcio-
na a les Califòrnies (i a casa
nostra, naturalment).

► El dia 11 de desembre s'a-
cumulen diverses notícies.
D'una banda, sessió ordinària
del Consell de la Província, a la
qual per cert va assistir-hi el P.
Josep A. Miró, amb un *ull de
pirata*, ja que el mateix matí
havia sofert la segona operació
de cataractes a què ja ens hem
referit. A Ensenada, la Vicepro-
víncia vivia el goig de l'**orde-**

nació sacerdotal de l'escolapi
Cruz García, a qui desitgem
molt bon servei als infants i jo-
ves que tingui encomanats. Al
vespre, a Terrassa, Nit de San-
ta Llúcia, amb l'esperat repar-
timent dels premis diversos.
Entre ells hi havia també el
Premi Joan Profitós d'assaig
pedagògic, que va correspon-
dre a Esteve Pujol pels *Pensa-
ments d'un educador*. Enhora-
bona!

► També la Viceprovíncia del
Senegal estava de festa, el dia
12 de desembre: professió so-
lemne, a Sokone, de Guy Sibilé
Ehemba. Moltes felicitats!

► Dels 14 al 16 de desem-
bre, l'ecònom provincial d'Hon-
gria, junt amb un tècnic laic,
han visitat la nostra cúria per a
un intercanvi sobre els temes
del seu interès.

► El dia 16 es va comunicar
al claustre i es va fer públic el
relleu de Josep Mª Lluch en la
funció de Director Gerent de
l'Escola Pia Balmales. A partir del
proper dia 1 de gener de 2010,
aquesta responsabilitat serà
assumida per Antoni Burgaya,

fins ara director gerent de l'Escola Pia de Terrassa, que serà substituït per Cristina Roca, actual directora pedagògica d'Educació infantil de la mateixa escola. Amb la notícia arribava també l'agraïment a totes tres persones pel treball fet i la disponibilitat en el servei.

► Per un viatge que durarà fins al dia 3 de gener, sortia de Barcelona el nostre Provincial el 17 de desembre. De primer rumb a Côte d'Ivoire, per a una reunió on participen els Provincials de les Províncies que tenen persones en aquells països africans. D'allí ha de sortir el dia 22 a la nit, per anar a Tijuana passant per París. Li desitgem bon viatge i bona feina, amb salutacions a tots els germans d'allí.

► I ja tancant la secció, anunciem els propers actes que coneixem, i dels quals encara no podem informar: el dia 18, atorgament públic de la Medalla de la Ciutat a l'Escola Pia de Granollers. Felicitats! Segona operació de cataractes del P. Àngel Casas. Que vagi bé! I els dies 19 i 20, a Mataró, XIV Setmana de futbol solidari, organitzada per l'associació Amics de l'Escola Pia al Senegal. I ja està anunciat el Recés de Nadal, que serà el dia 23 a Sant Feliu del Racó. Per endavant ja ens imaginem els esforços reeixits del P. Genís Samper perquè tot vagi de meravella. Tanquem, doncs, la secció en aquest punt, tot desitjant als nostres lectors molt bon Nadal i bona entrada d'any nou.

**hem vist,
hem sentit,
hem rebut...**

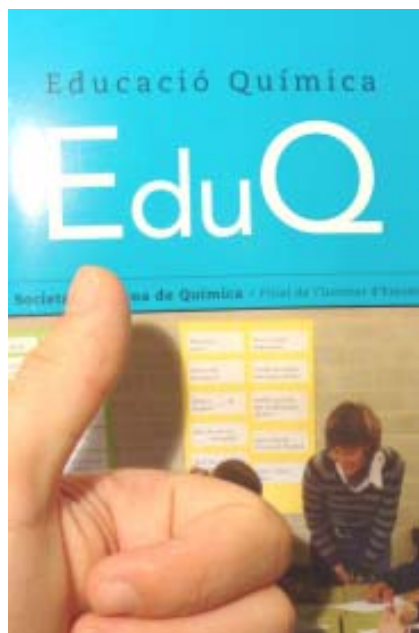
► Gràcies a *tribuna.cat*, servei d'informació català, del 19 d'octubre vam saber que un escolapi era **convidat d'honor** del President equatorià, Rafael Correa. L'escolapi no era altre que el P. Genís Samper. Aquesta font explicava amb un cert detall d'on venia la coneixença i amistat entre els dos, i era la causa que l'hagués convidat oficialment a passar deu dies al palau presidencial. No us deixeu perdre l'ocasió, el dia del Recés de Nadal, de demanar-ne detalls al P. Genís.

► El diumenge 11 d'octubre es complien 50 anys de la coronació de la Mare de Déu de la Pietat, patrona de l'Escola Pia d'Igualada i compatrona de la ciutat. Amb aquest motiu, *La Veu de l'Anoia* hi va dedicar una pàgina sencera, amb una bonica reproducció en color del fragment central de les pintures que figuraven en l'antic cambril, i que actualment es conserven fotografiades en el nou santuari. En la foto s'hi poden veure el llavors Provincial P. Llenas i el P. Ramon Segalés.

► En el Butlletí Oficial de l'Arquebisbat de Barcelona del passat octubre hem trobat el nomenament del P. Quim Querol com a administrador parroquial de la parròquia de Sant Marc, de Barcelona. Oidà.

► Una pàgina sencera dedicava el diari *Reforma* de Mèxic, el 24 d'octubre, a unes declaracions d'Octavi Fullat sobre l'educació superior o universitària en aquell país, advocant per una reforma que faci possible millorar-ne la qualitat.

► La revista *EduQ*, de didàctica de la Química, editada per l'IEC, ha publicat en el seu número 3 un article sobre "Misteris dels productes de neteja". Els autors són el P. Josep M. Valls i Marta Segura, tots dos de l'Escola Pia de Nostra Senyora. L'article parla de l'activitat pedagògica dirigida a professors de l'àrea, i el van presentar el curs passat en les Jornades de Física i Química fetes

al novembre a Madrid. Enhorabona.

► De la premsa hem pogut recollir l'eco dels 100 anys de l'Escola Pia a Caldes de Montbui, centrat especialment en el dia 27 de novembre. Aquell dia, el 9 *Nou* hi dedicava una pàgina sencera, amb fotografies i ampliació dels actes.

► Igualment ha passat en el cas de la premsa local de l'Anoia, en ocasió dels actes previstos per al 27 de novembre, especialment la Caminada per la Pau. Així, *l'Enllaç* l'anunciava en l'edició del dia 26 i en donava detalls en l'edició del 3 de desembre. *La Veu de l'Anoia* del 27 hi dedicava mitja plana, amb un bonic escrit i una fotografia d'alumnes pujant a la Tossa.

► El recull de notícies del mes de desembre és més reduït, ja que tanquem l'edició a poc més de mig mes. Comencem amb l'agència cristiana de notícies Flama de 3 de desembre, que informava sobre la trobada de la família escolàpia a Tàrraga. S'explica l'ordre dels actes, amb els parlaments del director de l'escola, Jaume Ars, del P. Florensa i del P. Provincial, el passi de l'audiovisual sobre l'Escola Pia de Catalunya, l'acte marià en l'església de la Mercè i el dinar de germanor.

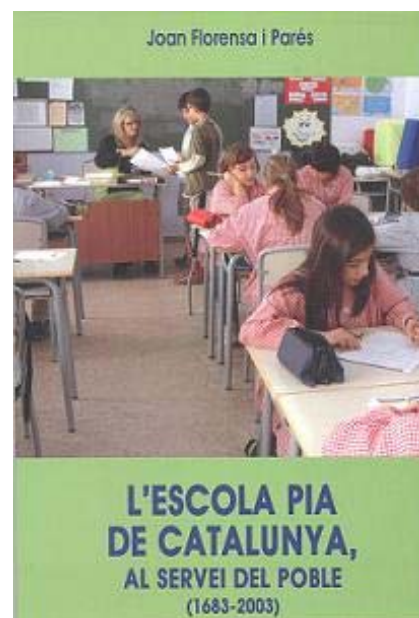
► *El Punt* del dia 6 ofería la notícia de la mort, als 85 anys, del senyor Salvador Masana, conegut pintor de la ciutat de la Geltrú, antic professor de la nostra escola a la ciutat.

► Hem rebut una bonica tarja, amb una fotografia de la Porxada, que és la invitació al repartiment de les Medalles de la Ciutat de Granollers a quatre ciutadans i una entitat, el dia 18 de desembre. L'entitat és l'Escola Pia de Granollers. Per molts anys!

► Els darrers retalls recollits es refereixen a la Nit de Santa Lúcia. N'hem trobat notícies a la *Vanguardia* i al *Punt*. En tots ells hi apareix el Premi Joan Profitós.

► Hem rebut, i agraïm, la *Plega de l'Arxiu* corresponent al mes de desembre, que ja porta el número 19, on per cert hi consta la **reedició** del llibre del P. Florensa sobre la història de l'Escola Pia de Catalunya.

AUTORS

A.H. • Mestre de milers de sabadellencs. (456)

Alois (Frère) • Recull: testimoni nº 1. (455)

Alonso Noriega, María L. • Recuerdos del P. Jaime Manich Franch, escolapio. (457)

Anònims • Recull: testimoni nº 3. (455) • Tres textos en memòria del Germà Gonçal. (457) • Trobada de muntanya de tardor. (458)

Aznar Solé, Josep • Josep Rubió, mestre. (456) • Demà i avui, llibre i pròleg. (457)

Bagunyà, Manel • La paraula màgica! (455) • Cròniques d'un convalescent / 1. (456) • Bona Pasqua, P. Enric! (456) • Sense fer soroll, com sempre. (456) • Josep Rubió, mestre. (456) • Cròniques d'un convalescent / 2. (457)

Basse, Mamby Dominique • Pour la réconciliation en Afrique. La présence des consacrés parmi les jeunes. (458)

Canet, Enric • Un altre món és possible: temps de crisi, temps d'alliberament. (455)

Canet, Josep Maria • En temps de crisi. (454) • Reestructuració, d'acord. Però quina? (454) • Després del Capítol General. (457)

Cardona, Jordi P. • Oxigenación espiritual mexicana. (454)

Carme, Comunitat del • Recull: testimoni nº 3. (455)

Casanovas, Joan Lluís • Recull: testimoni nº 6. (455)

Casanovas, Oriol • APEPC – CCPBC. (459)

Congregació Provincial • Carta de Nadal 2009. (459)

Cristí (Germà) • Recull: testimoni nº 8. (455)

Emília • Jordi Nogués, encara ets present. (454)

Federico, Marian • Trobada de Muntanya: rememorant la nostra joventut. (456)

Fèlix • Aigua amb sucre. (456)

Fernández Álvarez, Ana • "Al·legoria de Terrassa": El rastre d'una escultura perduda. (454)

Fernàndez Terricabras, Ignasi • Recordat a Txèquia. (455)

Fischer, Pavel • Recordat a Txèquia. (455)

Florensa, Joan • Miquel Gavín i Barceló. (454) • Espiritualitat calassànica. (455) • Arxiu Provincial: Memòria 2008. (455) • Rakowice (Cracòvia): 100 anys d'Escola Pia. (458) • APEPC – CCPBC. (459)

Francis, Aretha • Fin de trayecto para la Caravana Solidària. (459)

Francolí, Ramon • L'encís de l'inesperat. (455)

Guillén, Ferran • Carles Mascaró, company. (455) • L'espiritualitat calassànica. (456) • Jaume Sistac, bon escolapi. (456) • Bibliografia calassànica en català. Dues aportacions. (457) • Rectificació. (457)

Hernández, Julio A. • Réquiem para mi escuela. (455)

Lacarra, Jesús • La tormenta tropical Ketsana. (458).

Liñan, Josep (J.L.P.) • Un home de fe: Aleix Castelltort. (454) • Estimat Pare Vidal. (455) • Trasllat de les despulles del Pare Francesc Sagrera. (455) • Pasqua. (456) • Un concert ben merescut. (456) • Llorenç Bonet, adéu-siau. (456) • Versos de temporada. (457) • Festa de l'ancià Josep Calassanç. (458) • Pineta vivent. (458) • Camí de Tarragona, sant Francesc. (458) • Què podem fer ara, els grans, per l'Escola Pia? (458) • Una bona trobada reeixida. (459) • Als antic alumnes de l'Escola Pia de Calella. (459)

Mas, Josep • Obsessió perquè els senegalesos es quedin a casa. (456)

Mascaró, Carles • (*Textos propis a*) L'encís de l'inesperat. (455)

Miranda i Pallarès, Antoni • Demà tots els infants cantaran... (455)

Miró, Josep A. • Mig full d'espiritualitat (calassànica). (455) • Testimoni personal sobre el Capítol General Especial de 1967-1969. (457) • Per desvetllar la pregària: # 79-91. (454-459)

Monferrer, Josep M. • Un altre món és possible: temps de crisi, temps d'alliberament. (457)

Monferrer, Juanjo • Recull: testimoni nº 5. (455)

Montraveta, Ramon • (cfr. Soley, Salvador). (457)

**índexs
2009**

Mora, Gaspar • Col·loqui Europeu de Parròquies. (457)

Morros, Josep M • Comiat al meu darrer mestre d'infantesa. (455)

Mulinari, Míriam • (cfr. Florensa, Joan). (455)

Paloma, Joan-Antoni • Els meus records del P. Joan Tranchs. (455)

Piat (Mons.) • El model iniciàtic de transmissió de la fe. (459)

Pino, Willy • Inicío del centenari del natalici del Padre Pastor González. (458)

Piña, Antoni • Amb el P. Dordal. (456)

Puig i Reixach, Miquel • 150 anys dels escolapis a Olot. (454)

Raventós, Núria • Recull: testimoni n° 4. (455)

Riera, Salvador • Recés o convivència. Convivència o recés? (454)

Sala, Antoni • SOS. Què és l'espiritualitat calassànica? (454)

Salas, Jaume • Tancant els ulls i obrint el sentiment. (455)

Sales, Manel • Tumba ata tumba. (457)

Sans, Ferran • Recull: testimoni n° 2. (455) • Deuxième rencontre du quinquenat. (456) • Fête de Kalasans. En mémoire de Chinchachoma. (458)

Segalés, Joan • Carta nadalena als meus familiars i amics. (454)

Serra, Josep • Carta a en Carles Mascaró. (455)

Soley, Salvador • Recordant amb agraïment l'escolapi Enric Dordal. (457)

Tarròs, Ramon • En record de Gonçal Crespo Arce. (456)

Trasserras, Rafel • Carta oberta. (455)

Vilà, Claudi • Crònica de la mort del junior Lluís Junyent. (457)

Vilà, Jordi • Pensaments d'espiritualitat calassànica. (458)

Xavier • Recull: testimoni 7. (455)

Actituds • Què podem fer ara, els grans, per l'Escola Pia? (458. J. Liñan)

Afrique • {> Senegal} • Pour la réconciliation en Afrique. La présence des consacrés parmi les jeunes. (458. Mamby Dominique Basse)

Amèrica • {> Califòrnia, Cuba} • Oxigenación espiritual mexicana. (454. Jordi P. Cardona)

Arxiu • Arxiu Provincial: Memòria 2008. (455. Joan Florensa & Míriam Mulinari) • APEPC – CCPBC. (459. Oriol Casanovas & Joan Florensa)

Àsia • La tormenta tropical Ketsana. (458. Jesús Lacarra)

Balaguer • Demà i avui, llibre i pròleg. (457. Josep Aznar)

Calassanç, Josep • SOS. Què és l'espiritualitat calassànica? (454. Antoni Sala) • Espiritualitat calassànica. (455. Joan Florensa) • Mig full d'espiritualitat (calassànica). (455. Josep A. Miró) • L'espiritualitat calassànica. (456. Ferran Guillén) • Bibliografia calassànica en català (457. Ferran Guillén) • Pensaments d'espiritualitat calassànica. (458. Jordi Vilà) • Festa de l'ancià Josep Calassanç. (458. JLP)

Cuba • Réquiem para mi escuela. (455. Julio A. Hernández) • Inicío del centenario del natalicio del Padre Pastor González. (458. Willy Pino)

Diversos • Un home de fe: Aleix Castellort. (454. Josep Liñan) • Bred Dina. (455) • Pasqua. (456. JLP) • Josep Rubió, mestre. (456. Josep Aznar & Manel Bagunyà) • Camí de Tarragona, sant Francesc. (458. JLP)

Escola Pia • Reestructuració, d'acord. Però quina? (454. Josep Maria Canet) • Testimoni personal sobre el Capítol General Especial de 1967-1969. (457. Josep A. Miró) • Rakowice (Cracòvia): 100 anys d'Escola Pia. (458. Joan Florensa) • Carta de Nadal 2009. (459. Congregació Provincial)

Escolapis = Bonet, Llorenç: Adéusiau. (456) / Sense fer soroll, com sempre. (456) • **Crespo, Gonçal**: Aigua amb sucre. (456) / En record de Gonçal Crespo Arce. (456) / Tres textos en memòria del Germà Gonçal. (457) • **Dordal, Enric**: Bona Pasqua, P. Enric! (456) / Mestre de milers de sabadellencs. (456) / Amb el P. Dordal. (456) / Recordant amb agraïment l'escolapi Enric Dordal. (457) • **Garcia Duran, Alexandre**: En mémoire de Chinchachoma. (458) • **Gavín, Miquel**: Miquel Gavín i Barceló. (454) • **González, Pastor**: Inicío del centenario del natalicio del Padre Pastor González. (258) • **Junyent, Lluís**: Crònica de la mort del junior Lluís Junyent. (457) • **Manich, Jaume**: Recuerdos del P. Jaime Manich Franch, escolapio. • **Mascaró, Carles**: Carles Mascaró, company. (455) / L'encís de l'inesperat. (455) / Carta a en Carles Mascaró. (455) / Breu recull de testimonis. (455) / Recordat a Txèquia. (455) / Carta oberta. (455) / Tancant els ulls i obrint el sentiment. (455) • **Nogués, Jordi**: Encara ets present. (454) • **Sagrera, Francesc**: Trasllat de les despulles del Pare Francesc Sagrera. (455) • **Sistac, Jaume**: Jaume Sistac, bon escolapi. (456) • **Trenchs, Joan**: Els meus records del Pare Joan Trenchs • **Vidal, Josep**: Comiat al meu darrer mestre d'infantesa. (455) / Estimat Pare Vidal. (455) / Demà tots els infants cantaran... (455) / Homenatge al P. Vidal: un concert ben merescut. (456)

Església • Fòrum Teològic Mundial (455)

Laïcat • Després del Capítol General. (457. Josep Maria Canet)

Olot • 150 anys dels escolapis a Olot. (454. Miquel Puig)

Pastoral • Per desvetllar la pregària: 79. Vincenzo Pallotti (454) / 80. Jean Lafrance (454) / 81. Bernhard

Häring (455) / 82. Teresa de Lisieux (455) / 83. Jan Ruusbroec. (455) / 84. Angela da Foligno. (456) / 85.

Clara d'Assís. (456) / 86. Gabriel de Santa Maria Magdalena. (456) / 87. Itala Mela. (457) / 88. Enzo Bianchi. (457) / 89. Teresa de Jesús. (458) / 90. Richard Rolle. (459) / 91. Louis-Marie Grignon de Montfort. (459) • Col·loqui Europeu de Parròquies. (457. Gaspar Mora) • El model iniciàtic de transmissió de la fe. (459. Mons. Piat)

Pineta • Pineta vivent. (458. Josep Liñan)

Sabadell • Un concert ben merescut. (456. Josep Liñan)

Senegal • Carta nadalenca. (454. Joan Segalés) • Obsessió perquè els senegalesos es quedin a casa. (456. Josep Mas) • Deuxième rencontre du quinquennat. (456. Ferran Sans) • Tumba ata tumba. (457. Manel Sales) • Fin de trayecto para la Caravana Solidària. (459. Aretha Francis)

Societat • En temps de crisi. (454. Josep Maria Canet) • Fòrum Social Mundial. (455)

Tàrraga • Tres escrits sobre el Germà Gonçal. (457)

Terrassa • El rastre d'una escultura perduda. (454. Ana Fernández Álvarez)

Trobades • Recés o convivència, convivència o recés? (454. Salvador Riera) • Recés de Quaresma. Un altre món és possible. (455. Enric Canet & Josep M. Monferrer) • Trobada de Muntanya: rememorant la nostra joventut. (456. Marian Federico) • Versos de temporada. (457. Josep Liñan) • Trobada de muntanya de tardor. (458) • Família escolapia. Una bona trobada reeixida. (459. Josep Liñan) • Als antics alumnes de l'Escola Pia de Calella. (459. JLP)

Vivències • La paraula màgica! (455. Manel Bagunyà) • Cròniques d'un convalescent / 1 i 2. (456 i 457. Manel Bagunyà)

catalaunia

Bon Any Nou A Tothom